Frați de grai, frați de trai

Românii în ANDALUCÍA

Departamentul pentru Românii de Pretutindeni

Românii în Andalucía

Publicație pentru românii din Andalucía și întreaga Spanie. Apare lunar. Anul V, Nr. 44, Mai 2025

Departamentul pentru Românii de Pretutindeni (DRP) organizează în acest an cea de-a XVI-a ediție a Programului de Tabere ARC, cu sprijinul sprijinul Agenției Naționale pentru Sport, al Consiliului Județean Dâmbovița și al Patriarhiei Române.

Cristina–Lavinia Arnăutu, director cu atribuții de secretar de stat al DRP: *"În acest an, tinerii români de pretutindeni vor avea oportunitatea să cunoască România prin interacțiunea cu meșteri și artiști populari din diferite zone ale țării. În cadrul activităților programate, ne dorim să transmitem într-un mod cât mai plăcut, accesibil și distractiv o parte din tradițiile și cultura noastră națională. În fiecare dintre cele nouă locații, cele mai multe de până acum, copiii vor avea parte de experiențe diverse, pe măsura curiozității și entuziasmului lor. Îi așteptăm cu drag în țară!"*

Programul de Tabere ARC, inițiat de Departamentul pentru Românii de Pretutindeni, este destinat elevilor și tinerilor români din afara granițelor țării, care se încadrează, conform legii, în categoria românilor de pretutindeni.

Timp de o săptămână, participanții își pot îmbunătăți cunoștințele despre România și abilitățile de comunicare în limba română prin intermediul atelierelor interactive în care vor învăța meșteșuguri tradiționale, cum se realizează obiectele de artizanat sau portul popular. În același timp, prin dans, muzică, activități sportive și cu caracter preventiv (prim-ajutor, siguranță rutieră, prevenirea incendiilor, campanii antidrog etc), întâlniri cu reprezentanți ai autorităților locale și excursii la cele mai frumoase obiective...

Departamentul pentru Românii de Pretutindeni ,pag.7

DESPRE OAMENI ȘI ARTIȘTI

(DE VORBĂ CU ACTORUL DOREL VIȘAN)

Pe actorul **Dorel Vișan** l-am întâlnit pentru prima dată la unul dintre cele mai mari festivaluri de umor ale României, **„Mărul de Aur"** de la Bistrița. Era în anul 2003, într-o primăvară superbă. Participam la Secțiunea Film de umor (unde am și luat premii cu filmele **„Drumul spre Europa"**, **„Candidații noștri")**. La acest festival (dar și la altele), alături de alți mari umoriști ai acestei țări, actori, regizori, scriitori, oameni de spirit excepționali, Dorel Vișan și bădia Ernest Maftei dădeau o dimensiune fabuloasă întâlnirilor cu creatorii dar și cu publicul spectator.

În luna mai a anului 2011 maestrul Dorel Vișan... .

Valeru CIUREA, pag. 9-10

Bujorul,

la Zilele Horticulturii Bucureștene

Acest festival aduce în prim-plan importanța horticulturii, fiind prilej de întâlnire fructuoasă între producători, specialiști și pasionați în ale horticulturii, precum și iubitori de frumos. Publicul poate admira și achiziționa produse horticole precum flori, plante ornamentale, arbori și arbuști, material săditor, semințe, fructe și legume proaspete, dar și articole pentru grădinărit.

O suită de ateliere interactive organizate pe durata festivalului îți oferă informații prețioase de la cei mai buni specialiști în domeniu despre grădinărit, amenajare spații verzi...

Tanța Tănăsescu, pag. 15-16

Cine (mai) muncește, de fapt, când muncește un AI?

Să ne imaginăm un tânăr din dintr-un oraș oarecare din România care lansează un mic magazin online cu tricouri personalizate.

Nu desenează el tricourile, nu scrie descrierile, nu face reclame. Toate sunt generate de AI: designurile vin dintr-un model vizual (Midjourney, DALL•E), textele sunt scrise de un chatbot (ChatGPT), customer service este realizat tot cu ajutorul AI, iar reclamele sunt create cu un generator video automatizat. El doar dă „click" și încasează.

Sigur, din perspectiva impozitului pe profit...

Av. Ioan-Celestino Dincă

Avocat Cristiana Uzună *pag. 3*

editorial

Cui folosește o Românie dezbinată?

A fost o luptă parcă mai crâncenă decât oricând, care a împărțit societatea din nou în două, oamenii s-au etichetat unii pe alții în **buni** și **răi** în funcție de simpatiile politice personale, iar la finalul încleștării cei care au rămas cu gustul amar al înfrângerii se întreabă rezonabil ce urmează acum pentru ei... au votat mulți împotriva unui sistem de putere care i-a desconsiderat, i-a folosit când a avut nevoie, iar apoi i-a umilit pentru faptul că nu toți au avut șansa de a urma școli ilustre, nu au avut familii care să îi susțină; iar pentru stat, erau constant o cantitate neglijabilă pentru care mereu nu se găseau niciodată resursele necesare bugetare care să îndrepte la nivel de sistem problemele ce le făceau viața și mai grea decât le-a fost hărăzită la naștere.

În aceste conjuncturi extrem de dificile, de precaritate și de sărăcie vulgară, milioane de români au luat calea străinătății pentru a da o șansă mai mare familiei, copiilor, să aibă un

Patriotismul la distanță:

Ce mai înseamnă să fii român când politica te lasă rece?

Teodora Olteanu, Barcelona

„Patriotismul este devotamentul față de un anumit loc și un anumit mod de viață, despre care crezi că este cel mai bun din lume, dar fără dorința de a-l impune altora."

— George Orwell, Notes on Nationalism (1945)

La început de secol XX, odată cu dobândirea independenţei (1877) şi cu Marea Unire din 1918, patriotismul capătă dimensiuni instituţionale: statul-naţiune, armata şi sărbătorile naţionale consolidează sentimentul de apartenenţă. Însă în paralel apare şi emigraţia economică, iar românii plecaţi la muncă sau studii în Franţa, Germania ori America îşi cultivă un patriotism de tip "la distanţă": participă la asociaţii culturale, susţin financiar reviste în limba română, iar reîntoarcerea în ţară – chiar temporară – capătă o valoare simbolică.

În perioada comunistă, sentimentul naţional a fost instrumentalizat politic, iar diaspora, supusă supravegherii Securităţii, a dezvoltat o formă discretă de patriotism: păstrarea limbii şi a tradiţiilor în mijlocul unor comunităţi adesea izolate, rezistenţa culturală prin mijloace precum presa clandestină şi legătura cu familiile de acasă. După 1989, odată cu aderarea la UE şi globalizarea, "a fi român" devine din ce în ce mai mult un exerciţiu de identitate culturală – muzică, gastronomie, simboluri – mai degrabă decât angajament politic activ. În acest context, patriotismul la distanţă înseamnă azi reconectarea la rădăcini prin proiecte culturale online, sprijin pentru iniţiative locale (microfinanţări, voluntariat) şi o mândrie discretă, neutră politic, dar puternică emoţional.

Într-o lume tot mai globalizată, în care granițele fizice sunt depășite de circulația ideilor, oamenilor și valorilor, apartenența la o națiune nu mai este definită doar de locul în care trăiești, ci și de felul în care îți porți patria în suflet.

În acest context, românii din diaspora devin o expresie modernă și profundă a patriotismului. Departe de România, ei vorbesc alte limbi, trăiesc în alte culturi, dar visează adesea în românește și păstrează vii valorile cu care au crescut. Contribuțiile lor nu sunt doar economice – prin sprijin financiar constant și investiții –, ci și culturale și civice, prin promovarea identității românești și implicarea activă în viața publică.

Paradoxal, unii dintre cei mai devotați susținători ai României nu mai locuiesc în țară. Astfel, se naște o întrebare esențială: ***este patriotismul legat de teritoriu sau de valori și responsabilitate?***

Românii din diaspora ne oferă un răspuns convingător – **iubirea de țară nu ține de distanță, ci de implicare, memorie și speranța sinceră într-un viitor mai bun pentru România.**

Una dintre cele mai vizibile și importante forme prin care românii din diaspora își exprima patriotismul este contribuția economică directă la bunăstarea celor rămași în țară. An de an, românii stabiliți în străinătate trimit acasă miliarde de euro, bani care susțin familii, întrețin gospodării, acoperă cheltuieli de educație sau sănătate și, în multe cazuri, țin pe linia de plutire comunități întregi. În unele zone rurale, remitențele au devenit o sursă de venit mai stabilă decât agricultura sau investițiile publice. Dincolo de aceste transferuri financiare, un număr tot mai mare de români din diaspora aleg să investească în România: își construiesc case, deschid afaceri sau susțin proiecte locale. Prin aceste gesturi, ei contribuie la dezvoltarea economică a țării și arată că distanța nu le-a diminuat simțul responsabilității față de patria lor.

Dar de ce continuă acești oameni, aflați uneori la mii de kilometri depărtare, să investească sufletește și financiar într-o țară din care au plecat?

Răspunsul nu este simplu, dar ei se află adesea în legătura profundă cu rădăcinile, în dorința de a lăsa în urmă ceva mai bun decât au găsit.

Mulți români din diaspora nu au plecat din lipsă de atașament față de țară, ci din nevoia de trai decent, de siguranță sau de respect profesional. Tocmai pentru că știu ce înseamnă să lupți pentru un viitor mai bun, ei își doresc ca România să devină un loc în care cei dragi rămași acasă să trăiască în demnitate. În același timp, prin ajutorul oferit comunităților sau prin investiții, își afirmă implicit speranța într-o Românie care se poate transforma.

Așadar, **implicarea lor nu este o simplă nostalgie, ci o formă matură de patriotism activ, construit pe valori și pe responsabilitate morală față de cei care nu au avut aceeași șansă de a pleca.**

Astfel, patriotismul se traduce nu doar prin loialitate emoțională, ci și prin sprijin concret, cu efecte directe asupra societății românești.

Frați de grai, frați de trai
Români în Andalucía
Publicație pentru românii din Andalucía și întreaga Spanie. Apare lunar.

Editor: Asociación Socio-Cultural Romanati
Redacția: Centro Cultural La Tierra Tracia
Calle Geranio 28, El Ejido, Almeria, 04700, Spania
Email: asociacionromanati@gmail.com
www.romaniinandalucia.com
facebook.com/romaniinandalucia
Tel/WhatsApp: +34 641 847 842

Redactor Șef: Mircea G. Florescu
Redactor Șef Adjunct: Ionela Violeta Anciu
Redactori: Andra Fornea, Teodora Olteanu, Dorina Florescu Titi Sultan, Violeta Andrei Stoicescu, Nicolaie Tony Dincă
Colaboratori: Marian Nencescu, Dan Toma Dulciu, Ionuț Țene, Valeru Ciurea, Medana Oprea, Cristian Segărceanu, Sorin Bălășcău, Tanța Tănăsescu, Dana Oprica, Ana Andrei.
Machetare grafică: Dorina Florescu

Departamentul pentru Românii de Pretutindeni
Această publicație a fost tipărită cu sprijinul Departamentului pentru Românii de Pretutindeni
www.drp.gov.ro
Publicație apărută cu susținerea Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România
FILIALA OCCIDENT
Conținutul acestei publicații nu reprezintă poziția oficială a Departamentului pentru Românii de Pretutindeni.

Cui folosește o Românie dezbinată?

Nicuşor Dan este noul Preşedinte al României. Pentru încă 5 ani, ***proiectul european a câştigat bătălia pentru viitorul naţiunii române.***

A fost o luptă parcă mai crâncenă decât oricând, care a împărţit societatea din nou în două, oamenii s-au etichetat unii pe alţii în **buni** şi **răi** în funcţie de simpatiile politice personale, iar la finalul încleştării cei care au rămas cu gustul amar al înfrângerii se întreabă rezonabil ce urmează acum pentru ei... au votat mulţi împotriva unui sistem de putere care i-a desconsiderat, i-a folosit când a avut nevoie, iar apoi i-a umilit pentru faptul că nu toţi au avut şansa de a urma şcoli ilustre, nu au avut familii care să îi susţină; iar pentru stat, erau constant o cantitate neglijabilă pentru care mereu nu se găseau niciodată resursele necesare bugetare care să îndrepte la nivel de sistem problemele ce le făceau viaţa şi mai grea decât le-a fost hărăzită la naştere.

În aceste conjuncturi extrem de dificile, de precaritate şi de sărăcie vulgară, milioane de români au luat calea străinătăţii pentru a da o şansă mai mare familiei, copiilor, să aibă un ban şi pentru părinţii sau fraţii care au rămas acasă... şi, da, au venit în Occident unde nu au fost aşteptaţi cu covorul roşu, dimpotrivă. Ca români porneau de la premise negative şi până să obţină încrederea angajatorilor – cei care nu au căzut victime ale traficului de carne vie – au muncit infinit mai mult decât alţi cetăţeni europeni aflaţi în situaţii similare. Iar puţina agoniseală - pe care an de an o trimeteau în România rudelor sau pentru a îşi face o casă pentru la bătrâneţe – a ajutat enorm la echilibrarea bugetară. Da, aceşti români - pe care mulţi cu o aroganţă greu de înţeles în plan uman îi arată cu degetul şi îi consideră cetăţeni de categoria a doua – au şi ei dreptul să fie reprezentaţi de omul pe care îl consideră că le (mai) merită încrederea.

Atâta vreme cât opţiunea politică a majorităţii diasporei româneşti a coincis cu aceea propusă de auto-intitulata elită a societăţii, ***ei au fost toleraţi – niciodată acceptaţi***, însă. Pentru că ***matematic*** vorbind, votul lor era util, dar chiar şi aşa niciodată egal cu al elitelor. În prezent, când după 20 ani de încercări politice unii dintre românii (atât din Ţară, cât şi din diaspora) nu s-au mai regăsit în candidaţii cu feng-shui-ul la purtător, au început şi ei să se uite către cei care - în opinia lor - păreau a fi independenţi şi în afara sistemului actual de putere. Conform propriilor evaluări oneste. Pentru asta au fost aproape maziliţi în discursul public şi li s-a arătat iar care era locul lor real în societate (conform criteriilor celor care au făcut şcoli înalte şi ca atare, în loc să îi înţeleagă şi să îi ţină aproape, au considerat că au dreptul unor semizei de a-i judeca şi linşa, nepricepând că vocea mulţimii era mai mult un strigăt de ajutor, pe fond).

Da, **şi totul în numele Democraţiei**... deşi mă îndoiesc că mulţi dintre cei care clamează acest concept îl şi cunosc în înţelesul lui corect, nealterat şi neviciat. Aşa că, îl voi descrie foarte pe scurt aici ca o simplă şi subtilă reamintire generală: ***„democraţie”*** provine din cuvintele greceşti :

- **„demos”**, care înseamnă **popor**
- **„kratos”**, care înseamnă **putere**

aşadar, **democraţia** poate fi definită ca **„puterea poporului”.**

De aceea, cred că urmează o mare provocare pentru noul Preşedinte ales: să reunească şi să reconstruiască o societate divizată de prea multă ură şi de prea puţină solidaritate, o Românie ce poate renaşte ca păsarea Phoenix din propia cenuşă.

Dar cum Preşedintele Republicii trebuie să fie apolitic conform Constituţiei, cui rămân necazurile acestor români? Cine mai poate fi depozitarul politic al încrederii lor?

Din ce am văzut, se impune o **a treia cale**: o alternativă nouă, curată care să arate că putem găsi soluţii şi pentru problemele celor care se simt că nu au fost, nu sunt şi nu vor fi vreodată prioritatea celor care guvernează Ţara. **O platformă de idei care să fie expresia echilibrului între apărarea interesului naţional ca stat membru al Uniunii Europene şi contribuţia noastră la construirea interesului comun european . Putem sta drepţi, putem fi demni, putem demonstra că şi România are o voce şi un cuvânt de spus în Europa şi în lume.**

Putem arăta cine am fost, cine suntem azi, dar – mai ales – cine putem fi noi mâine. Nu izolaţi, ci la masa negocierilor aşa cum fac alte state care ştiu să îşi apere drepturile şi interesele rămânând loiali angajamentelor internaţionale asumate şi în acest fel dând o şi mai mare greutate naţiunii pe care o reprezintă. La Bruxelles, Washington şi nu numai. Depinde de noi dacă alegem să ne răfuim în continuare căutând vinovaţi pentru eşecurile suferite sau alegem să facem pasul înainte către o Românie mai prosperă, mai solidară şi mai echitabilă.

Avocat Cristiana Uzună
Baroul Madrid / Baroul Bucureşti

Concursul Internațional de Creație
CulturO
Ediţia a II-a, 2025, Madrid, Spania

Regulamentul de organizare şi desfăşurare al Concursului Internaţional de Creaţie CulturO, ediţia a II-a, 3-5 octombrie 2025

Asociación Socio Cultural Romanati şi Centrul Cultural La Tierra Tracia, în parteneriat cu Uniunea Ziariştilor Profesionişti din România - Filiala Occident şi Boema TV organizează a doua ediţie a Concursului de creaţie CulturO, manifestare care îşi propune descoperirea, promovarea şi stimularea creaţiei artistice.

Se pot înscrie creatori români din toată lumea precum şi creatori străini care relaţionează cu cultura română, fără nicio condiţionare. Un concurent se poate înscrie la o singură secţiune.

Concurenţii se pot înscrie la următoarele secţiuni:

1.Literatură. Se acceptă în concurs materiale aparţinând oricărei specii literare în limba română, în original sau traducere, în limita a maxim 10 000 de semne tipografice cu spaţii. Materialele care depăşesc această limită sau care nu respectă normele ortografice, ortoepice şi de punctuaţie ale limbii române vor fi descalificate.

2.Arte plastice. Participanţii vor înscrie în concurs 3 (trei) lucrări originale. Lucrările vor fi trimise online, în copie fotografică realizată în condiţii bune de iluminare care să dea posibilitatea unei aprecieri corespunzătoare din partea membrilor juriului şi vor fi însoţite de informaţii legate de opera înscrisă în concurs: dimensiuni, suport, tehnica de realizare şi orice alte informaţii pe care concurentul le consideră necesare;

3.Arta actorului. Participanţii vor înscrie în concurs un fişier video cu dimensiunea de maxim 25 de megabiţi sau link YouTube conţinând un număr individual: monolog, recitare, pantomimă etc.;

4.Muzică. Pot participa solişti care vor înscrie în concurs un fişier video cu dimensiunea de maxim 25 de megabiţi sau link YouTube conţinând interpretarea unei piese din repertoriul propriu, indiferent de genul muzical practicat. Nu se acceptă adaptări, prelucrări, remixări după piese cunoscute;

5.Dans. Participanţii vor înscrie în concurs un fişier video cu dimensiunea de maxim 25 de megabiţi sau link YouTube conţinând un număr de dans solo, indiferent de stilul de dans practicat.

Toate lucrările, la toate secţiunile, **vor fi expediate pe e-mail culturo.ro@gmail.com până la data de 21 iunie 2025, ora 24,00, însoţite de un CV al concurentului.** Organizatorii îşi declină orice responsabilitate privind respectarea, de către concurenţi, a prevederilor legale în domeniul drepturilor de autor. Orice concurent care nu poate fi identificat şi contactat va fi descalificat.

Înscrierea în concurs este dovada acceptării prezentului Regulament şi asumarea obligativităţii respectării lui.

Juriul concursului are următoarea componenţă:

-**Adrian SUCIU** (România), preşedintele Juriului;
-**Mariana FERIDE** (Spania), vicepreşedintele Juriului;
-**Nicoleta CRĂETE** (România), secretar al Juriului;
-**Maria Isabel de la CRUZ ABALO**, (Spania);
-**Lucilla TRAPAZZO** (Italia), membru;
-**Traian MÂRZA** (România), membru;
-**Mariela CORDERO** (Venezuela), membru;
-**Valeru CIUREA** (România), membru;
-**Mădălina Petronela DOZESCU** (România), membru;
-**Marian NENCESCU** (România), membru.

Jurizarea va avea loc în perioada 22 iunie – 22 iulie 2025, urmând ca, în intervalul 23 - 25 iulie 2025 să se facă publice rezultatele jurizării, prin intermediul e-mailurilor comunicate de concurenţi, prin intermediul partenerilor media şi prin intermediul site-ului www.culturo.ro

Premiul constă în participarea premianţilor în programul oficial al Festivalului de Carte şi Arte al Românilor de Pretutindeni - CulturO, care se va desfăşura în Spania, între 2–5 octombrie 2025, decernarea premiului fiind condiţionată de prezenţa premiantului la Festival precum şi în popularizarea operelor premiate de către partenerii CulturO. Juriul îşi rezervă dreptul de a acorda sau nu unul sau mai multe premii la oricare dintre secţiuni, în funcţie de valoarea lucrărilor înscrise în concurs.

Cu acordul Juriului, se pot acorda şi premii speciale ale unor reviste de cultură, ale partenerilor şi/sau altor entităţi. Concurenţii premiaţi vor fi anunţaţi telefonic şi/sau prin poşta electronică în vederea participării la festivitatea prilejuită de acest eveniment. Laureaţii vor primi în cadrul festivităţii de premiere diploma corespunzătoare premiului obţinut. În cazul neparticipării la festivitatea de premiere, juriul îşi rezervă dreptul de a anula premiul respectiv.

Pentru informaţii suplimentare sau orice altă comunicare, cu Juriul sau cu Organizatorii, se va folosi, în exclusivitate,
e-mail-ul culturo.ro@gmail.com!

„CULTURO.RO - PLATFORMĂ CULTURALĂ A ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI“ este o platformă culturală online pentru românii de pretutindeni şi o sursă importantă de inspiraţie şi informaţie pentru toţi românii. Un loc unde românii de pretutindeni pot descoperi şi explora cultura românească şi care oferă o gamă largă de subiecte legate de evenimentele organizate de români, târguri de carte, expoziţii de artă, concursuri literare, concerte de muzică. O platformă dedicată mediului asociativ şi ONG-uri, grupurilor profesionale, activităţilor desfăşurate de români in diaspora sau de interes pentru aceştia.

„Citeşte românește, gândeşte românește, trăieşte şi simte românește“, un proiect iniţiat de **Asociación Socio-Cultural Romanati - Centro Cultural La Tierra Tracia** şi susţinut de **Departamentul pentru Românii de Pretutindeni**

Parteneri proiect şi media: DV Logistica, Actualitatea Literară, Revista de cultură Tribuna, Revista Inspiraţie Românească, Italia; GLOmegaM, Asociación Socio-Cultural Arkana Creativa, Asociaţia Iordaniano-Română Pentru Cultură – AIRC, Info Art, FRP TV, Direcţia 9, Artpres.ro, TRADIŢII OLTENE, Liga Scriitorilor Români – LSR, Centrul Judeţean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiţionale Dolj, Direcţia Judeţeană pentru Cultură OLT, Primăria Municipiului Caracal, Lectoratul ILR – Universitatea Granada, NapocaNews, TV Suflet Românesc, Centrul Cultural Român din Maroc / Association Maroco-Roumaine De Partenariat din Maroc, Uniunea Ziariştilor Profesionişti din România – UZPR, Revista UZP şi revista Cronica Timpului, UZP TV, Publicaţia Certitudinea, Asociaţia “Imaginea României”, Air TV Europe, S.C. Alutus Media & Film SRL, AMradiotv.ro, Revista „Scorpion”, Federaţia pentru Accesibilizarea României FAR, Observatorul.ro, Observatorul Tv, Revista MUZEUL PRESEI ROMÂNEŞTI, Federaţia Asociaţiilor Românești din Andalucia - FARA, Spania; Asociaţia Culturală Center Inter Art. Centrul Internaţional de Artă România, Muzeul Virtual Eminescu, București, România; Asociaţia pentru cultura românilor/vlahilor din Serbia „Ariadnae Filum”, Ziarul Emigrantul, Ziarul de Vrancea, Cenaclul de la Roma, Orizont TV, Gate2fly, Asociaţia Culturală Olt Artis Slatina, Romania Levant Asociattion – Liban, Asociaţia culturală hispano-română “Gente”, Asociación hispano rumana de Córdoba TRAIAN.

Promovăm şi susţinem proiecte şi valori ale românilor!

Asociación Socio-Cultural Romanati - Centro Cultural La Tierra Tracia, Spania

CONSTANZA "RUMANIA"

A. CALDERÓN de JESÚS: Crítico y Analista Cultural

Adentrarse en la hermosa Región de Dobregea, una de las más puras y auténtica de Rumania, descubrir la ciudad antigua de Constanza, disfrutando de sus atardeceres a la orilla de su mar, es toda una experiencia única, que todos aquellos que visita Rumania no se la puede perder.

Constanza, Ciudad situada a la orilla del mar Negro considerada según costa en algunos documentos como una de las más antiguas de Rumania, posee uno de los puertos más grandes de Europa, sus inicios históricos nos lleva a la antigua necrópolis de Tomis griega.

Teniendo en cuenta sus grandezas y esplendor, preservando a hasta nuestros días, hoy es una ciudad que busca poseer el glamur que hace tiempos tenía cuando **la alta sociedad europea la eligieron como referente descanso y ocio.** Muestra de ese glamur se ve reflejado es sus edificios y monumentos que aún preservar esas connotaciones de grandeza, representativo de ello su gran casino símbolo de esta ciudad, donde acudían la nobleza europea, hoy pensé todo el esfuerzo por llevar a cabo su restauración, aún queda muy lejos esos maravillosos tiempos.

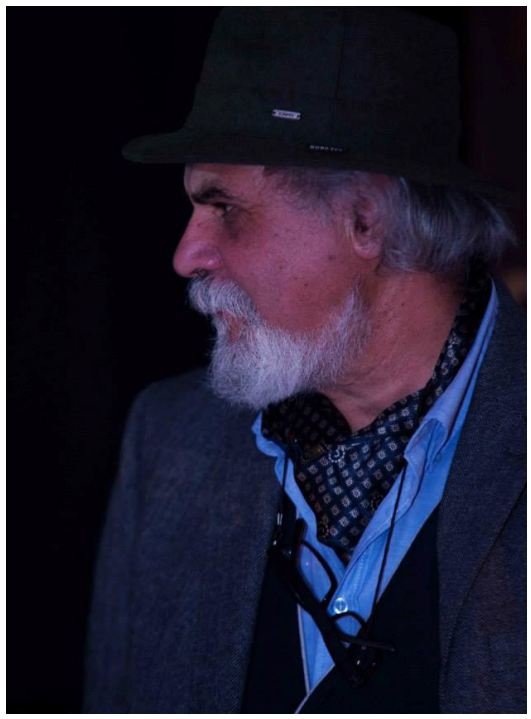
Si nos atenemos a su historia podemos contemplar en sus espacios las huellas que datan de 2500 años, desde que los Griegos la fundaron en el siglo VI a.C, por donde también pasaron los romanos bajo el Emperador Constantino, continuaron con el imperio Otomano, y Turco, con ellos comerciantes Genoveses, que por el Siglo XIII, dominaban el Mar Negro.

Según se va avanzando la historia llegamos al Siglo XIX periodo este donde ya se había establecido el reinado rumano de la mano del Rey Carlos I que empezó a revivir la ciudad dándole el resplandor que conocemos en la actualidad, creando el puerto y balneario conjuntamente con edificios muy significativos, que prevalecen en la actualidad de una manera ostentosa.

Constanza es hoy un importante centro económico y cultural que por su situación la convierte en un gran centro turístico, con ello también tiene su reflejo de importancia por ser el cuarto puerto europeo tras Amberes, Marsella, Rotterdam, este Puerto es aprovechado por parte de la manufacturación industrial, comercial y turístico, aunque muy lejos de lo que fue antaño, sobre todo en la época del comunismo, desde allí salían todo tipo de mercancía, destinada para todo el mundo, hoy este puerto tiene en bien recibir como escala a pasajeros procedente de los cruceros del mar negro, con destinos a otros puertos y en especial al río Danubio, que por su cercanía ofrecen a dichos viajeros unas experiencias únicas, este puerto por su situación geográfica, se ha convertido todo un referente para este tipo de funciones.

El delta del Danubio es una zona donde se encuentra una de las mayores reserva naturales de Europa, bendecida con abundantes fauna y vegetación, que consiste en mantener una forma armónica, ofreciendo al visitante una vista asombrosas, por ello este lugar fue declarado patrimonio de la humanidad, por la UNESCO.

Hoy por hoy su potenciar de futuro consiste en desarrollar un turismo de calidad, para ello se tiene que ser consecuente, en mantener todo aquello que tenga que ver con el respeto al medio ambiente y a su patrimonio histórico, por lo que están obligados, por parte de las instituciones y empresas privadas de tratar de ofrecer un producto acorde a las exigencias del consumidor, teniendo en cuenta de que dispone de materia prima, como playas y espacios apropiados para

ellos, entre los que se encuentra museos como el Arqueológico, Historia y Arte así como la gran mezquita y otros elementos, que estos por una serie de razones no se le está tomado en valor necesario para hacer que el visitante disfrute plenamente de ellos.

Entre los muchos importantes espacios culturales, que tiene interés para los visitantes, por ser obligado de ver esta el **Museo Nacional de historia y Arqueología**, una Institución cultural de gran relevancia, que alberga rica colecciones arqueológicas y objetos históricos, con la que ofrecer una visión profunda de la historia, de esta Ciudad y sus alrededores.

Otro Museo digno de ser visitado está el de las Artes, donde se puede ver obras de los pintores y escultores más importantes de Rumania, entre los que se encuentra **Corneliu Baba, Nicolae Grigorescu, Nicolae Tonitza, Theodoro Aman y Ioan Jalea,** este Museo tiene una más que buena consideración. En mi visita tuve la ocasión de poder dialogar estrechamente con su directora,

donde me confirmo las dificultades propias que tiene todos los Museos de Rumania, que es la falta de inversiones para las renovaciones de los sistemas expositivos, que les haga más atractivo para el público.

Ya mencionado con anterioridad el elemento más reconocido por todos, se trata del casino icono de esta ciudad, que data de finales del Siglo XIX, que a lo largo de su historia ha sido testigo de diversos acontecimientos, pasando por diferente periodo de esplendor y de abandono, hoy remodelado a la espera de ser puesto a disposición del público, igualmente sucede con otro de sus emblemáticos edificios, como lo es la Mezquita de Mahmudiya, en su interior alberga grandes tesoros, entre ellos el más destacado es las alfombras Persas, obsequio del Surtan Abaul hamind, este edificio es conocido como el palacio de las alfombras.

Con ellos está el **Museo de Arte Populares, que fue construido en el 1893** y durante un tiempo este edificio serbio como **Palacio municipal**, su contenido está en dar difusión al arte popular de la Región, está diseñado para dar cabida al folklore y la cultura rumana.

Todos estos componente hace de esta Ciudad un referente para el desarrollo, social económico, turístico y cultural de este País.

"UMBRA LUI DON QUIJOTE":

A IV-a ediție a unei expoziții internaționale de prestigiu, un omagiu adus artei și culturii europene, 2-15 mai 2025, San Vicente del Raspeig, Alicante

Intre 2 și 15 mai 2025 in Sala de Expoziții a Primăriei din San Vicente del Raspeig, Alicante din Comunitatea Valenciană s-a desfășurat a IV-a ediție a Expoziție Internaționale "UMBRA LUI DON QUIJOTE", un omagiu adus artei și culturii europene, eveniment organizat de curatorul de artă Dan Tudor Truică, creatorul brandului TRUICART Events și renumitul artist plastic român Garbis Adrian Hofman, stabilit in Alicante de peste 20 de ani. O expoziție prestigioasă expoziție de pictură, grafică și artă decorativă ce aduce un omagiu influenței culturale și artistice atemporale a capodoperei lui Miguel de Cervantes, reunind artiști de renume din diverse colțuri ale Europei, într-o celebrare a creativității, diversității și expresiei vizuale.

Cu o experiență vastă și un portofoliu impresionant de peste 1.100 de expoziții organizate, curatorul Dan Tudor Truică continuă să fie o voce influentă în lumea artei contemporane, promovând inițiative artistice care transcend granițele și îmbogățesc dialogul cultural la nivel internațional. Expoziția UMBRA LUI DON QUIJOTE reprezintă o oportunitate excepțională de a explora diversele curente stilistice actuale și de a crea un punct de întâlnire între generații de artiști.

Un eveniment artistic de înaltă clasă, cu participanți din România, Bulgaria și Spania

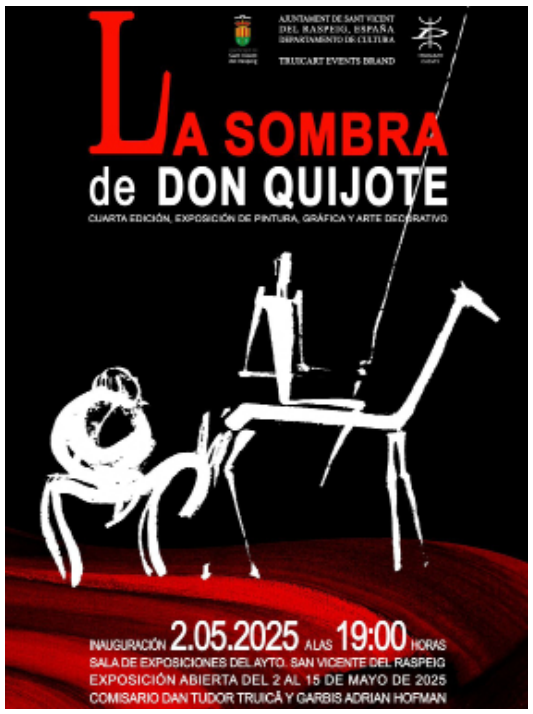
În această ediție, expoziția a adus împreună 20 de artiști plastici profesioniști din România, Bulgaria și Spania, printre care se numără: Corina Liliana Balintoni, Miquel Banils Macia, Andana Călinescu, Donchev Kostantin, Roxana Dumitru, Enescu Truică Ioana, Garbis Adrian Hofman, Mari Carmen Jiménez Martínez, Aurelia Matei, Mermeze Ruxandra Sibil, Andrés Molina Fernández, Naftanailă Leventu Gabriela, Liviu Pădurean, Pastuch Victoria Caraiman, Lucia Pușcașu, Sancis Luján Vicente, Isabel Serna Albero, Truică Dan Tudor, Truică Ion și Vladimir Păun Vrapciu.

Artiștii au expus peste 30 de lucrări recente din domeniul picturii, graficii și artei decorative, fiecare operă transmițând un mesaj vizual contemporan care reflectă tendințele actuale din spațiul artistic european. Lucrările ilustrează nu doar stiluri diverse, ci și un angajament profund față de creativitate și inovație artistică.

Arta ca un limbaj universal – o punte între culturi și generații

Prin tehnicile variate utilizate și expresiile vizuale puternice, UMBRA LUI DON QUIJOTE demonstrează că arta depășește granițele geografice și lingvistice, oferind un spațiu de dialog și reflecție între culturi și generații. Fie că este vorba de realism, expresionism, abstract sau alte stiluri inovatoare, fiecare artist aduce în această expoziție o perspectivă unică asupra artei contemporane.

Această inițiativă culturală reprezintă o oportunitate unică pentru iubitorii de artă, colecționari, critici și curatori de a descoperi noi direcții artistice și de a explora influențele creative ale unei expoziții internaționale de prestigiu.

O invitație deschisă către public și profesioniști din domeniul artistic.

Expoziția UMBRA LUI DON QUIJOTE, deja la a IV-a ediție, continuă să fie un eveniment de referință pentru toți cei pasionați de arta contemporană, oferind o platformă de promovare și apreciere a talentelor emergente și consacrate. Organizatorii invită publicul larg, artiștii, colecționarii și iubitorii de artă să ia parte la această celebrare artistică unică, care promite o experiență vizuală captivantă și inspirațională", a declarat Dan Tudor Truică la deschiderea evenimentului.

A consemnat, Mircea G. Florescu

Departamentul pentru Românii de Pretutindeni

a deschis

sesiunea de înscriere în ”Taberele ARC” 2025

Cristina–Lavinia Arnăutu, director cu atribuții de secretar de stat al DRP

Departamentul pentru Românii de Pretutindeni (DRP) organizează în acest an cea de-a XVI-a ediție a Programului de Tabere ARC, cu sprijinul sprijinul Agenției Naționale pentru Sport, al Consiliului Județean Dâmbovița și al Patriarhiei Române.

Cristina–Lavinia Arnăutu, director cu atribuții de secretar de stat al DRP: *“În acest an, tinerii români de pretutindeni vor avea oportunitatea să cunoască România prin interacțiunea cu meșteri și artiști populari din diferite zone ale țării. În cadrul activităților programate, ne dorim să transmitem într-un mod cât mai plăcut, accesibil și distractiv o parte din tradițiile și cultura noastră națională. În fiecare dintre cele nouă locații, cele mai multe de până acum, copiii vor avea parte de experiențe diverse, pe măsura curiozității și entuziasmului lor. Îi așteptăm cu drag în țară!”*

Programul de Tabere ARC, inițiat de Departamentul pentru Românii de Pretutindeni, este destinat elevilor și tinerilor români din afara granițelor țării, care se încadrează, conform legii, în categoria românilor de pretutindeni.

Timp de o săptămână, participanții își pot îmbunătăți cunoștințele despre România și abilitățile de comunicare în limba română prin intermediul atelierelor interactive în care vor învăța meșteșuguri tradiționale, cum se realizează obiectele de artizanat sau portul popular. În același timp, prin dans, muzică, activități sportive și cu caracter preventiv (prim-ajutor, siguranță rutieră, prevenirea incendiilor, campanii antidrog etc), întâlniri cu reprezentanți ai autorităților locale și excursii la cele mai frumoase obiective, vor afla mai multe informații despre istoria, geografia și cultura zonei vizitate.

Înscrierea grupurilor de elevi și tineri se realizează prin intermediul aplicației https://dprp.arc.inspect.com.ro/, de către instituția/ organizația/ unitatea de cult și responsabilii de grup. Aplicația permite înscrierea de grupuri de până la 12 participanți, de asemenea, alegerea perioadei și a locației. Mai multe informații sunt disponibile în regulamentul de pe site-ul DRP. Grupurile se vor constitui cu sprijinul misiunilor diplomatice, al mediului asociativ și al unităților de cult.

Taberele din acest an se vor desfășura simultan, în serii consecutive, de câte 8 zile, în intervalul 1 iulie – 2 septembrie 2025, în următoarele locații:

- Centrul de Agrement Oglinzi, județul Neamț
- Centrul de Agrement Sângeorz-Băi, județul Bistrița-Năsăud
- Centrul de Agrement Codrii de Aramă, județul Botoșani
- Centrul de Agrement Căprioara – Moroeni, județul Dâmbovița
- Centrul de Agrement Gălăciuc, județul Vrancea
- Satul de vacanță IC Ponor Padiș, județul Cluj
- Centrul Sportiv Național „Elisabeta Lipă” Snagov, județul Ilfov
- Centrul Sportiv Național Arcul de Triumf, municipiul București
- Mănăstirea Caraiman – Bușteni, județul Prahova.

Organizatorii vor suporta cheltuielile de cazare și masă pentru toți participanții din tabere. Participanții din diaspora își vor asigura, din surse proprii, cheltuielile de transport din țara de reședință până la București și retur.

De asemenea, aplicația este deschisă și tinerilor români care doresc să se implice ca voluntari, să intre în contact cu noua generație de români din diaspora și comunitățile istorice și să-i ajute să descopere România. Mai multe informații despre înscriere, aici:

https://dprp.arc.inspect.com.ro/voluntari-evenimente-arc/ .

***

CONDIȚII DE PARTICIPARE ELEVI ȘI TINERI ROMÂNI DE PRETUTINDENI

https://dprp.arc.inspect.com.ro/participanti-evenimente-arc/

Grupurile se vor constitui cu sprijinul misiunilor diplomatice, mediului asociativ și unităților de cult, respectând următoarele criterii în realizarea selecției:

Criterii obligatorii:

-sunt români de pretutindeni, în conformitate cu art.1, alin. 2 din Legea nr. 299/2007, cu completările și modificările ulterioare (elevi cu vârsta cuprinsă între 8 – 18 ani și studenți sau tineri, conform legislației în vigoare);

-au cunoștințe corespunzătoare de limba română (se recomandă cunoașterea limbii române la un nivel suficient pentru înțelegere și comunicare pe perioada derulării taberelor, atelierelor, excursiilor și tuturor activităților, acestea fiind desfășurate în limba română). Necunoașterea limbii române la un nivel minim de conversație creează probleme în desfășurarea taberelor, implicit la integrarea participanților în grupuri, participarea la activitățile programate etc.

Criterii orientative:

-au prioritate cei care participă pentru prima dată la Programul de Tabere „ARC”;

-sunt câștigători ai olimpiadelor/concursurilor naționale și internaționale sau au rezultate bune la învățătură;

-au rezultate și aptitudini deosebite în sport, muzică, arte plastice etc.;

-au rezultate remarcabile în promovarea identității românești;

-sunt membri activi sau simpatizanți ai mediului asociativ românesc din țările de reședință și se implică în activitatea acestora.

Pașii pentru crearea contului și înscrierea participanților sunt disponibili aici: https://dprp.arc.inspect.com.ro/participanti-evenimente-arc/

ÎNSCRIERE VOLUNTARI

https://dprp.arc.inspect.com.ro/voluntari-evenimente-arc/:

De ce să fii Voluntar ARC?

-A fi VoluntarARC este o oportunitate extraordinară de a te conecta cu tineri români din întreaga lume, care împărtășesc aceleași valori și dorințe. Este un loc unde poți să întâlnești oameni pasionați, să discuți despre

provocările și succesele voastre și să construiești legături durabile.

-Implicarea în taberele ARC îți oferă șansa de a promova România într-un mod autentic. Prin organizarea de evenimente, ateliere sau activități culturale, poți ajuta la evidențierea frumuseții și bogăției tradițiilor noastre.

-Vino alături de noi și îți vei face prieteni în toată lumea! La sfârșitul activității vei primi adeverință de voluntariat.

Atribuțiile voluntarului:

-Activități administrative: Vei ajuta la organizarea taberei, asigurându-te că totul decurge conform planului.

-**Ateliere creative:** Vei participa activ la atelierele de conversație, arte plastice, istorie, geografie, muzică și dans, meșteșuguri tradiționale încurajând copiii să se exprime și să învețe.

-**Competiții sportive:** Vei organiza jocuri de interior/ aer liber și coordona competiții, promovând spiritul de echipă și dezvoltarea personală.

-**Excursii:** Vei fi alături de copii în excursiile de o zi, oferind sprijin și asigurându-te că se bucură de experiențe noi.

-**Integrarea socială:** Vei ajuta copiii să se integreze în grup, facilitând interacțiunea și colaborarea între ei.

-**Supraveghere:** Vei monitoriza activitățile copiilor, atât în locație, cât și în deplasări, asigurându-te că toată lumea este în siguranță.

Este o oportunitate grozavă de a face o diferență în viața copiilor și de a te bucura de momente frumoase alături de ei!

Ce îți asigură Departamentul pentru Românii de Pretutindeni?

-**Cazare:** Vei beneficia de un loc confortabil unde să te odihnești pe durata taberei. Cazarea este organizată în condiții adecvate, astfel încât să te simți binevenit și în siguranță;

-**Masă:** Mesele sunt asigurate pe întreaga durată a activităților;

-**Transport:** Transportul din București către tabăra selectată și retur este inclus, facilitându-ți accesul fără probleme;

-**Contract de voluntariat:** Se va încheia un contract conform Legii nr. 78/2014, asigurându-ți toate drepturile și responsabilitățile.

Pașii necesari pentru înscrierea ca voluntar: **https://dprp.arc.inspect.com.ro/voluntari-evenimente-arc/.**

În cazul în care identificați erori sau întâmpinați dificultăți la procesul de completare a înscrierii în programul de tabere, vă rugăm să ne scrieți la adresa de e-mail: **taberearc@dprp.gov.ro.**

Departamentul pentru Românii de Pretutindeni

Festivalul de Literatură și Dramaturgie „Patrel Berceanu”

ediția a V-a, Craiova-Băilești 25-26 aprilie 2025

În organizarea Teatrul Național **„Marin Sorescu”,** Filiala Craiova a Uniunii Scriitorilor din România, PEN Club România, în perioada 25-26 aprilie a avut loc a V-a ediție a Festivalului de Literatură și Dramaturgie **„Patrel Berceanu”**.

Prima zi a evenimentului a găzduit în foaierul Naționalului craiovean dezbaterea cu tema ***„Dramaturgia națională – ce înseamnă contemporan azi?”.*** Ioan Cristescu, director al Muzeul Național al Literaturii Române, a susținut conferința **„145 de ani –Tudor Arghezi, dramaturg și traducător”.**

Luminița Corneanu, redactor șef al Editurii MLR, a prezentat volumul de versuri **„Opera vieții mele”,** Ed. MLR, 2025, ediția integrală a poeziei autorului, îngrijită de Nicolae Coande (introducere, postfață, aparat critic). Selecția poemelor antume și postume ale poetului urmărește traiectoria poetului de la volumul de debut, **„Sentimentul baricadei”**, până la antologia **„Planetă de poet”** (2003), dar și poeme inedite propuse de soția poetului, Doina Pologea. Despre cărțile poetului au scris criticii Laurențiu Ulici, Eugen Simion, Alex Ștefănescu, Constantin M. Popa, George Popescu, Constantin Cubleșan, Gabriel Coșoveanu, Dumitru Mureșan, Al Cistelecan, Marius Ghica, dar și poeții Constanța Buzea, Gabriela Melinescu, Marin Sorescu, Dinu Flămând, Traian T. Coșovei, Gabriel Chifu, Paul Aretzu, Nicolae Coande.

În cadrul evenimentului, Nicolae Coande a prezentat volumul de proză scurtă **„Pa! Ne vedem în Europa”**, Ed. Revers, Craiova, 2025, ediție îngrijită de Doina Pologea, cu susținerea financiară a scriitorului Constantin Barbu. Emil Boroghină, Constantin Barbu, Sebastian Berceanu, fiul poetului, Cornel Bălosu, Ilarion Voinea, Gigi Truță, Lari Ștefănescu au evocat personalitatea scriitorului Patrel Berceanu, figură luminoasă a orașului, plecat din această lume la doar 55 de ani, în 2006.

Premiul pentru Dramaturgie care poartă numele teatrologului Patrel Berceanu a fost acordat la această ediție lui Ioan Cristescu. La edițiile anterioare, laureații au fost criticii de teatru Doina Papp (2023), respectiv Ion Parhon (2024).

A doua zi, pe 26 aprilie, un grup de prieteni l-au omagiat pe Patrel Berceanu în orașul său de baștină, Băilești, în cadrul evenimentului **„Poezie pe Balasan”,** lacul din localitate unde poetul se scălda cu prietenii din copilărie. Au fost prezenți, alături de participanții din prima zi a ediției, Doina Pologea, soția poetului, și primarul Băileștiului, Irinel Codruț Mușuroi, care și-a anunțat sprijinul pentru ridicarea unui bust al poetului la ediția de anul viitor.

Coordonatorii festivalului sunt scriitorii Nicolae Coande și Mihai Firică.

*****

Patrel Berceanu (n. 1951, Băilești – † București, 2006). S-a născut în Băilești. În 1980 a obținut licența la Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică (secția Teatrologie-Filmologie). În perioada studenției a frecventat cenaclul „Amfiteatru”, iar mai târziu a fost unul dintre participanții activi de la cenaclul „Ramuri” condus de scriitorul Marin Sorescu. A fost un admirabil secretar literar al Teatrului Național din Craiova (1990-2006), în linia edificată de nume ca Liviu Rebreanu, Adrian Maniu, Ion D. Sîrbu, dar și director al Teatrului „Colibri” din Craiova (1997-2006), secretar al Filialei Craiova a USR (1994-1996). Dedicat gazetăriei, a fost inclusiv director la cotidianul „Gazeta de Sud”, Craiova, 1995-1996. A fost membru al Uniunii Scriitorilor din România, membru UNITER și membru al secției române a Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru. A debutat editorial cu volumul de poezie „Sentimentul baricadei” (Ed. Scrisul Românesc, 1976).

A publicat volumele de poezie **„Poeme în mărime naturală”** (Ed. Scrisul Românesc, 1983), **„Întâmplarea cea mare”** (Ed. Eminescu, 1984), **„Lacrimi civile”** (Ed. Scrisul Românesc, 1991), **„Planetă de poet”**, antologie (Ed. MJM, Craiova, 2003), precum și monografiile teatrale **„Titus Andronicus – monografia unui eveniment teatral”** (Ed. Aius, 1997) și **„Ubu Rex cu scene din Macbeth”** (Ed. Aius, 2000, ediția a II-a, 2022). Volumul **„Teatrul în dialog cu veacul”**, eseuri teatrale și cronici, a apărut postum la Editura Aius (2006), ca și **„Puricele cosmonaut”**, poezii pentru copii, părinți și bunici, Editura Mitropolia Olteniei, 2006. Împreună cu Doina Pologea, soția sa, a semnat volumul **„Noi povestiri după piesele lui Shakespeare”** (Ed. Dionysos, 1992). Este prezent cu poezie în antologiile **„Young Poets of a new Romania”** (Forest Books. London & Boston, 1991), **„Day after Night”** (Criterion Publishing, SUA, 1999), **„Sorescu's Choice”** (Bloodaxe Books, Irlanda, 2002). Postum, a fost editată antologia de poezie **„șase feluri de frică, șapte feluri de curaj”**, ediție îngrijită de Doina Pologea, prefață Paul Aretzu, postfață Nicolae Coande, cuvânt pe coperta IV – Al Cistelecan (Ed. Aius, 2019). Totodată, au fost reeditate cele patru volume antume de poezie (Ed. Revers, 2024).

În 2004 i s-a conferit din partea Președinției României Medalia Meritul Cultural clasa a III-a, categoria F – pentru ***„Promovare a culturii”***. A participat la Simpozionul liderilor de teatre din Europa de Sud-Est (Budapesta, 1993), la Reuniunea atașaților de presă din cadrul Convenției teatrale europene (CTE, Paris, 1999) și la Seminarul teatrului universitar și școlar (Universitatea din Corsica, Bastia, 1999). În 1994 a beneficiat de un stagiu de cercetare la Centrul dramatic Național din Caen (Franța).

Nicolae Coande

DESPRE OAMENI ȘI ARTIȘTI

(DE VORBĂ CU ACTORUL DOREL VIȘAN)

Valeru Ciurea

Pe actorul **Dorel Vișan** l-am întâlnit pentru prima dată la unul dintre cele mai mari festivaluri de umor ale României, **„Mărul de Aur”** de la Bistrița. Era în anul 2003, într-o primăvară superbă. Participam la Secțiunea Film de umor (unde am și luat premii cu filmele **„Drumul spre Europa”**, **„Candidații noștri”**). La acest festival (dar și la altele), alături de alți mari umoriști ai acestei țări, actori, regizori, scriitori, oameni de spirit excepționali, Dorel Vișan și bădia Ernest Maftei dădeau o dimensiune fabuloasă întâlnirilor cu creatorii dar și cu publicul spectator.

În luna mai a anului 2011 maestrul Dorel Vișan a dăruit slătinenilor, de pe scena **Centrului Cultural Eugen Ionescu**, o seară memorabilă, recitând din marii poeți ai lumii și povestind experiențe din viața sa, în cadrul **„Interludica”**, un eveniment cultural coordonat de marele umorist clujean Cornel Udrea. A doua zi, dimineața, am purtat o discuție cu maestrul.

- Prima întâlnire cu scena Teatrului Cultural Eugen Ionescu din Slatina pentru maestrul Dorel Vișan.

- Da, prima întâlnire și sper să fie un început de colaborare, pentru că mi-a plăcut aici și atmosfera, și publicul, și clădirea care este foarte frumoasă. Deci, deocamdată numai de bine. Mi-a plăcut publicul, care a fost foarte receptiv și m-am bucurat pentru treaba asta, pentru că, ce am spus eu sunt lucruri mai puțin spuse. Eminescu, monoloagele din piesele lui Eminescu, sau chiar și Coșbuc, pe care l-am uitat - și nu numai pe el, i-am uitat și pe alții, pe Goga și pe toți marii noștri scriitori. În schimb, ne ocupăm de alte lucruri care sunt mai puțin utile și mai puțin ziditoare, în special pentru tineri. Dar a fost bine și mă bucur de o asemenea întâlnire, pentru că trăim în o lume foarte ciudată. Trăim în credința că începe de la noi totul, sau că este suficient omului să fie informat. Ceea ce este total greșit, pentru că sunt informații care îl zăpăcesc pe om, și uneori îl îndobitocesc aceste informații, dintre care unele sunt mizerabile.

- Cum se împacă scriitorul Dorel Vișan cu actorul Dorel Vișan și cu omul Dorel Vișan?

- Nu se pot despărți unele de celelalte. Omul de artist și omul de scriitor nu se poate despărți, că e același lucru. Și toate sunt legate între ele. Ca scriitor - poate că e pretențios spus -, am scris câteva cărticele. Am ajuns la concluzia că am spus prea mult cuvintele altora și trebuie să îmi spun sau să îmi scriu propriile mele cuvinte. Sigur că multe sunt învățături din ceea ce am făcut, din replici din filme, din situații din filme, din destinele pe care am încercat să le reconstitui. Din învățăturile marilor scriitori români sau din altea. Care m-au îmbogățit, m-au format și mă ajută în continuare să pot să-mi mențin un anumit fel de a fi.

- Cînd stați de vorbă interior, aveți ceva pe care gândiți că ar fi trebuit să-l faceți, ați fi putut să-l faceți și nu l-ați făcut?

- Nu. Tot ce am putut să fac, am făcut. Sigur că fiecare în interiorul nostru avem dorința asta de a ne dezvolta, de a face ceva deosebit. Numai că, din păcate, sunt mai la îndemâna noastră lucrurile care nu au chiar așa de mare importanță. Și pentru care nu trebuie să luptăm. Lucrurile pentru care trebuie să luptăm le facem mai târziu sau poate nu le facem niciodată, din comoditate. Numai că eu am avut și rămân la credința că un om, în special un artist, chiar și în momentele de recesiune - de recesiune personală, nu de recesiune națională, trebuie să-și urmărească visele. Pentru că dacă nu și le urmărește, atunci ajunge în situația de a fi nemulțumit de câte ori își lovește capul de pernă. E adevărat că toți suntem într-un fel nemulțumiți de ceea ce facem, parcă ar trebui să facem ceva mai mult, ceva mai bine. Dar suntem legați de ceilalți oameni, suntem legați de forma de culturalizare care se face în România, de felul cum reacționează publicul, de multă ignoranță, uneori chiar de prostie și de multă insolență. Și lucruri care n-ar trebui să se facă, dar care sunt puse la locul de frunte. Impostura s-a strecurat foarte mult în ultima vreme - în ultimii 20 de ani -, pentru că a avut cale de strecurare, a avut cale bună de înflorire și trăiește și se dezvoltă într-o vreme în care nu știe nimeni ce trebuie făcut și cum trebuie făcut. Iar cei care știu, nu sunt ascultați. Și au apărut fel de fel de artiști, fel de fel de regizori, fel de fel de oameni de televiziune și așa mai departe, care cultivă un fel de a fi, un fel de a se instrui, un fel de a transmite lucrurile uneori până la vulgaritate și până la obscenitate. Și nu îi întreabă nimeni de ce fac lucrul ăsta. Aici este marea dramă a acestui neam.

- V-am auzit spunând că lucrurile care nu se pot spune în biserică ar trebui să nu se poată spune nici pe scenă.

- Da, așa cred. Pentru că eu consider că scena este un altar. Este un altar laic, unde omul vine să primească înțelepciune, să primească certitudini și să-și formeze sufletul într-o formă ziditoare, într-o formă în care să îi convină viața și să aibă puterea să depășească necazurile și să meargă mai departe. Asta este teatrul. Este un dialog la nivelul intelectului și la nivelul sufletului. Între oameni. Dar dacă omul vine la teatru și nu înțelege ce se întâmplă acolo, atunci el nu pleacă cu nicio învățătură, nu se leagă nimic de el, cum se zice. Și cred în acest lucru, și cred în faptul că trebuie date la o parte aceste forme de manifestare care frizează vulgaritatea și neomenia și găsite căi mai bune către oameni. Toți marii luminați ai lumii, toți marii scriitori și care s-au ocupat de teoria teatrului și a artei în general, spun că arta trebuie să arate frumosul și nu urâtul. Poate să arate și urâtul. Shakespeare spunea la un moment dat în Macbeth, în **„Descântecele fetelor”**, că frumosul e urât și urâtul e frumos. Dar trebuie să știe cine să îl spună. Și urâtul trebuie să îl spună într-o formă artistică. Eu am credința că, de fapt, teatrul este viață reîntrupată artistic. Și dacă nu conține viață și dacă nu conține elementele fundamentale care îl întreține pe om și care îl fac să fie om, atunci el nu are rost. Mai bine renunțăm la teatru și mergem la circ.

- Cât de mult v-a marcat un rol sau altul din multele experiențe pe care le-ați avut, atât în teatru cât și în film?

- Totul te marchează în experiențele pe care le faci.

Sunt experiențe mai triste, sunt experiențe mai dureroase, sunt experiențe mai fericite și mai plăcute. Și fiecare în felul ei a zis ce spunea Eminescu - și cred că a preluat acest lucru de la filozofia budistă -, că viața este durere. Și tragicii greci spun acest lucru. Spun că viața este durere și că tot acest travaliu și acest câmp de cădere sau de ridicare al omului este în legătură cu durerea și nu în legătură cu fericirea.

Unul dintre clasicii greci - Euripide, cred - spunea că arta îi face pe oameni să se deosebească de dobitoace și să poată să îndure această vale a plângerii care se numește viață. Deci ăsta este rostul artei. Nu să-l facă pe om dobitoc, ci să-l definească ca om care, cum spunea tot Eminescu - din păcate mereu trebuie să apelăm la el, că e sufletul nostrum -, spunea că omul e ființa aleasă care are un creier și un suflet pentru dureri în lume. Dar am ajuns la o concluzie ciudată, că între om și vacă e diferența că omul are un creier și un suflet pentru dureri, dar ca să-i oprești avânturile, și la om și la vacă nu o poți face numai cu gard. Și noi nu punem garduri. Punem garduri pentru cei care se ridică împotriva nedreptății sociale, dar pentru cei care se ridică împotriva mizeriei din sufletul oamenilor nu avem garduri. Sau pentru mizeria din sufletul oamenilor. Aici este necazul. La această oră România nu are o politică culturală de stat, așa cum nu are o politică de nici un fel, nici economică, nici agrară, nici politică. Este așa o lume care merge după val. Ei, foarte puține forme de manifestare ale oamenilor care dirijează cultura sunt pentru a-i ilumina pe oameni, și în special pentru a ilumina tineretul. Un proverb turc spune: ***„copilul este ca și copacul, dacă se strâmbă de mic anevoie să mai îndreaptă”.*** Ei, cine se mai ocupă acum de învățătura de viață a copiilor? Am văzut prin galantare niște cărți de bună conduită, de bun comportament, dar nu știu dacă ele sunt citite și dacă elevii sunt îndemnați de dascăli să citească și nici dacă se practică în școli și în afara școlii, chiar și în familie. Familia, din cauza vremii care ne alungă și ne gonește după bani, familia nu mai are misia pe care a avut-o. Nu se mai rețin cei șapte ani de acasă despre care se vorbea. Și asta e rău, pentru că de acolo trebuie să pornească societatea. Așa se spunea odată, că familia este celula societății de unde trebuie să pornim. Ei, dacă celula asta nu are clic și declic, atunci nu e bine, că o ia razna. Și multe alte lucruri. Eu de multă vreme spun acest lucru și o mai o spun și alții.

- Dar nu se ia nicio măsură. Ce ar trebui făcut?

- Trebuie dezvoltat românismul. Că noi suntem popor român. Noi nu trebuie să scriem - cum am văzut aici, la dumneavoastră, la un magazin: „Baby Shop”. De ce să scriem ***„Baby Shop”***? De acolo își cumpără americanii haine pentru copii? De acolo cumpără românii haine pentru copii! Deci trebuie să scrii ***„Magazin pentru copii”. „Haine pentru copii”.*** Asta e vorba noastră. Asta ne-au învățat mamele noastre și eu cred că așa e bine. Nici în cinematografie nu mai este românism. Sunt niște lucruri care sunt în legătură cu omul, sunt în legătură cu fosta societate comunistă. O luăm în derâdere, dar nu luăm în serios vremea noastră. Același lucru este și în teatru. Câte piese românești se joacă în teatrul românesc? Câte piese istorice se joacă în teatrul românesc? Eminescu spunea că un popor care nu-și cunoaște trecutul sau își uită trecutul, trebuie să îl retrăiască și își pierde identitatea. Vedeți? Asta este orientarea. Deci ar trebui impus acest lucru de cei care dau bani. Primăriile sau Ministerul Culturii care dă bani trebuie să și controleze ce se face cu banii ăștia. Și să impună, să spună, domnule, îți dau acești bani, dar 50% din repertoriul dumitale trebuie să fie românesc. Îmi amintesc că am fost la un festival de teatru în Grecia și la sfârșitul festivalului a venit o artistă mare de la Atena. Asta se întâmpla la Karditsa, un orășel prin mijlocul Greciei. Și a spus următorul lucru: ***„Copii, în primul rând, trebuie să aveți în sufletul vostru și grijă de piesa grecească și pe urmă de alte lucruri”.*** Ei, cine spune la noi treaba asta? Toți fug, uitați-vă, în toate orașele inscripții din alte limbi, care nu ne aparțin nouă, pe care nici nu le înțeleg oamenii. Firme străine - foarte bine că sunt firme străine -, dar ele trebuie scrise în limba română și dedesubt în limba țării de unde vine firma. Mai mic. Nu? Ce știu eu… Sunset, ce înțelege omul? Sun Garden, Sun Hill, ce-s astea? Nici cei care le folosesc nu știu. Românului întotdeauna i-a plăcut sonoritatea lucrurilor. Este o carte care se numește **„Firea Românului”** și acolo, cei care au trecut pe aici, au stat aici și au studiat poporul român și-au lăsat impresiile. Și un italian scrie foarte frumos despre Firea Românului și spune un lucru extraordinar, spune că cel mai mare dușman al românului este munca. Și asta se vede. Eu am umblat prin toată lumea, acum m-am întors din China, din Israel… Vreau să vă spun că în Israel au numai piatră și e plin de solarii, fiecare plantă este udată la rădăcină cu picătura de apă. E plin de solarii, de vii acoperite, de livezi pe care le udă la rădăcină. Iar la noi sunt mii de hectare, milioane de hectare de pământ nelucrat. Am văzut în China solarii pe zeci sau poate sute de hectare. Numai alb vedeai tot câmpul acela, kilometri întregi de solarii. De asta au și pot hrăni un popor așa de mare. Și mai dau și la alții. Noi, ici-colo dacă mai are câte unul câte un solariu. A dispărut sau n-am avut o dorință de muncă? Nu, noi am avut dorința de muncă. Am avut chiar un fel de cult al muncii la un moment dat, că am fost obligați, am fost forțați. Partidul Comunist ne-a pus la lucru. Îmi pare rău că trebuie să spun treaba asta, dar asta este. Partidele noastre, care sunt expresia democrației, ne iau de la lucru. Ne dau afară, nu sunt locuri de muncă, ne taie salariile. Toate astea nu îl fac pe om să meargă acasă și să spună copiilor, dragul tatii, în ce țară minunată și bună trăim, ci să meargă acasă și să spună, băi copii, luați-vă lumea în cap și mergeți de aici undeva unde să puteți să vă simțiți bine. Nu e bine, nu e bine!... N-am auzit nicăieri așa ceva. Să trimiți oamenii din țară să lucreze în alte părți. E adevărat că parcă suntem blestemați cu împrăștierea asta prin lume. Pornind de la monologul lui Decebal. Dar nu e bine și observ lucrurile astea odată ca cetățean, odată ca artist. Am spus de o mie de ori acest lucru, la noi se monitorizează toate prostiile, dar vorbele înțelepte și sfaturile înțelepte care se spun - că avem și noi oameni minunați și oameni înțelepți, care spun lucruri minunate -, nu le monitorizează nimeni. Și nimeni nu ține cont de ele. Eu n-am auzit încă un partid care să cheme un om care spune niște lucruri minunate despre dezvoltare, despre bunul mers, despre zidire, să-l cheme și să spună, băi frate, ia vino încoace, hai să vedem, poate folosim lucrurile pe care le spui dumneata. Nu, îl iau de râdere, îl batjocoresc. Asta este problema. Și ne lăsăm așa și mergem așa înainte și cumpărăm voturile și plătim puterea politică cu o sticlă de bere și cu doi mici și uite așa mergem mai departe într-o țară nouă a dreptății și a libertății.

- Ținând cont de ce se întâmplă în ultimii ani, dacă punem în balanță teatrul și filmul, care credeți că va fi viitorul? Cui îi va aparține, teatrului sau filmului?

- Teatrul va trăi cât trăiește omul. Deci cât există doi oameni pe pământ, va fi și o formă de justiție, și o formă de teatru. Cinematograful este o artă mai vie. Și el este mai specific lumii moderne, lumii în mișcare, pentru că este mai ușor de răspândit. În timp ce teatrul este puțin mai greu și de făcut, și de răspândit și îți trebuie actori buni. La ora actuală, îți zic că s-a schimbat și misia actorului, nu mai este cum a fost odată, nu mai avem actori de vârstă, s-a umplut țara de actori tineri, care absolvă o școală de teatru și devin gata șomeri. Deci ei n-au unde să se angajeze. Pe vremuri era o singură școală, la București, care acoperea toată țara. Și erau suficienți. Acum, mă rog, sunt televiziuni care mai primesc, sunt alte acțiuni care se bazează pe lucruri din astea, reclame și așa mai departe, deci poate că e nevoie de mai mulți artiști. Dar nu de atâția cât se scot. Și se scot unii foarte slab pregătiți, pentru că nu mai sunt profesori de calitate, nu sunt școli serioase și așa mai departe. Dar mergem mai departe și cu prostiile astea. Nu zice nimeni nimic. Așa cum mergem mai departe și cu altele. Cu medicina, cu doctori care nu știu ce să-ți dea pentru durere de cap și așa mai departe. Pe lângă marii dascăli și profesori pe care nu-i folosește nimeni și nu-i întreabă nimeni de ce se desființează un spital, dacă e nevoie sau nu e nevoie... Sunt multe lucruri de povestit. Și toate astea ne lovesc, și toate astea sunt ale noastre. Numai că ne-am obișnuit să credem că sunt ale altora. Aici e durerea.

DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI
Proiect finanțat de Departamentul pentru Românii de Pretutindeni

CULTURO

FESTIVAL DE CARTE & ARTE AL ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

Ediția a III-a

3-5 OCTOMBRIE 2025
MADRID, SPANIA

FESTIVAL DE CARTE & ARTE – CULTURO – AL ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

Parteneri:

AUTORI STRĂINI LA TABĂRA INTERNAȚIONALĂ BOEMA 9

– Arefu, România 6-9 Iunie 2025 –

CONSEMNEAZĂ: IONELA VIOLETA ANCIU

Giuseppe Vetromile s-a născut la Napoli în anul 1949. A primit recunoașteri atât pentru poezie, cât și pentru proză, în importante concursuri literare naționale și a câștigat numeroase premii. A publicat peste douăzeci de volume de poezie și două cărți de proză, totodată fiind tradus în mai multe limbi. A fondat și gestionează site-ul „Transiti Poetici", unde publică recenzii și note de lectură pentru diverse cărți de poezie și proză. A editat și îngrijit mai multe antologii. În prezent, coordonează Antologia Poetică Virtuală "Transiti Poetici", alcătuită din mai multe volume (în acest moment a ajuns la volumul 46). Este fondatorul și coordonatorul Premiului Național de Poezie „Città di Sant'Anastasia" (ajuns la a 21-a ediție).

Giuseppe Vetromile (Italia)

Cerco altre cose

Tu dimmi se questo sciamare di molecole sfatte,
l'agitarsi di tutti i colori pazzi nell'incavo degli occhi,
o se l'andirivieni delle parole grezze nel passo della sera
(quando altro non è che un fantasma vorticoso in giro nel vuoto del corpo); dimmi se l'estro
del sonnambulo a breve lampo di gioia (appena un attimo felice dietro lo sguardo e l'estasi
d'un gioco d'ombre e luci)… tu dimmi se non è materia nostra in cammino tutto questo (verso l'alba, il tramonto?...) e che basta raccapricciarsi o vivere trasalendo i sogni vituperosamente.

Ma tu vuoi comunque un segno, un testimone
più ampio delle stelle o del regno delle favole,
un simbolo che ti precipiti per sempre dentro il cielo. Quantunque disperato e in abbandono,
non avrai che domande illimitate, e il resto
d'un racconto senza trama attaccato alle tue labbra inconcludenti.

Io cerco altre cose. Indietro nel cuore: per darmi una vita, mi basterà il suono del silenzio
nel ruggito del giorno, o un brivido di vento
nel fragore di tamburi che battono

sugli inutili perché dell'infinito.

Caut alte lucruri

Tu spune-mi dacă această forfotă de molecule destrămate,
agitația tuturor culorilor nebunești în scobitura ochilor,
sau du-te-vino-ul cuvintelor aspre în trecerea serii
(când nu este altceva decât o fantomă învârtindu-se
în golul trupului); spune-mi dacă acest extaz
al somnambulului are o scurtă licărire de bucurie (abia
o clipă fericită dincolo de privire și extazul
unui joc de umbre și lumini)… tu spune-mi că nu este
materia noastră în mișcare în toate acestea (spre zori, spre apus?...) și că e de ajuns să ne înfiorăm
sau să trăim tresărind și vituperator visele.
Tu vrei totuși un semn, o mărturie
mai vastă decât stelele sau regatul poveștilor,
un simbol că te repezi veșnic înăuntrul cerului. Oricât de disperat și abandonat,
nu vei avea decât întrebări nelimitate, și restul
unei povești fără fir, lipite de buzele tale lipsite de concluzii.
Eu caut alte lucruri. Înapoi spre inimă: ca să-mi ofer
o viață, îmi va ajunge sunetul tăcerii
în vuietul zilei, sau un fior de vânt
în agitația tobelor ce bat
peste inutilitatea ***„de ce-urilor"*** infinitului.

Lucilla Trapazzo: poetă, traducătoare, curator editorial, artistă și performer. După ani petrecuți în străinătate pentru studii și muncă (RDG, Bruxelles, Washington DC și New York), locuiește în prezent la Zurich, în Elveția. Susținătoare convinsă a drepturilor omului și a protejării planetei, perspectiva ei socială și feminină poate fi regăsită în multe dintre creațiile sale.

Are publicate opt volume de poezie, o serie de traduceri ale unor poeți străini și un CD cu compoziții ale lui Marco Di Stefano, inspirate de poeziile sale.

Lucilla Trapazzo (Elveția/Italia)

Anatomia di un cuore appeso

a gambe aperte e minne al vento
se ne infischia
del pubblico ludibrio e canta
canta di una quiete accesa
luminosissima

che sempre egli rammenta di intrecci
col silenzio tangendo eternità
mi sei arrivato a maggio ed eravamo
a giugno
mi sei arrivato a maggio
in centinaia di versi

da rame e zinco - ottone
fischietta tra le labbra
un motivetto allegro
- arcobaleno -
una semina di suoni di battiti
di atomi d'amore

al vento

Anatomia unei inimi atârnate

cu picioarele desfăcute și sânii în bătaia vântului
nu-i pasă
de batjocura publică și cântă
cântă despre o liniște aprinsă
strălucitoare

pe care mereu și-o amintește ca un țesut
cu tăcerea atingând veșnicia.
ai ajuns la mine în mai și eram
deja în iunie

ai ajuns la mine în mai
în sute de versuri
din cupru și zinc – alamă
fluieră printre buze
un ton vesel
– curcubeu –

o însămânțare de sunete de bătăi
de atomi de iubire
în vânt

Muhsine Arda (Turcia)

Muhsine Arda este o poetă, romancieră și eseistă de origine turcă. După o perioadă lungă de predare la Universitatea din New York, a părăsit Statele Unite și s-a întors în 1997 la Bursa, Turcia. Lucrările lui Muhsine au fost publicate în Turcia, incluzând opt volume de poezie, povestiri, scrisori, eseuri și două romane. Poezia ei a fost tradusă și în alte limbi și a apărut în publicații literare internaționale. În 1997, a organizat cu succes prima Zi Mondială a Poeziei în Bursa, continuând să o desfășoare timp de 7 ani. Din 2019, Muhsine a organizat numeroase alte evenimente literare și a participat la festivaluri de poezie atât în Turcia, cât și în străinătate. Susținerea fermă a drepturilor femeilor se reflectă în mare parte din scrierile sale, care abordează și subiecte considerate „tabu", precum sexualitatea femeilor, dizabilitatea fizică și sinuciderea. În prezent, Muhsine locuiește în Bursa, Turcia.

Premii internaționale: Premiul de Poezie Bronz – Aristotel și Lumea, Naoussa, Grecia, 2023, Premiul de Expresie Poetică Silke Liria – Tetova, Macedonia de Nord, 2023, Premiul de Poezie Azem Shkreli – Albania, 2024

YAZIK

sevgi yoksunu sevişmelerin çocukları
büyür şefkatsiz

acımasız olur
ekmeğin buğdaydan geldiğini unutan

değerini bilmez emeğin
parayla para kazanan

hissediş seyretmeyle değişirse
yerini
unutur insan erdemlerini

yaşanmaz olur dünya
aç gözlülük karın açlığının
önüne geçerse
yazık olur
ilkin bize, sonra öteki herkese

MILĂ

copiii născuți din uniuni fără iubire
cresc fără compasiune

cel ce uită că pâinea ia formă din grâu
uită originea vieții

cel ce câștigă bani tot din bani
nu poate prețui o zi de muncă

când ignoranța ia locul empatiei
oamenii își pierd virtuțile

când cei lacomi ignoră pe cei înfometați
lumea devine de nelocuit

Diaspor9
Cultură-Spiritualitate

Sabrina De Canio (Piacenza, Italia): este poetă, traducătoare, directoare generală adjunctă a singurului muzeu dedicat poeziei din lume, denumit Piccolo Museo della Poesia, și membră fondatoare a Bienalei Italiene de Poezie între Arte (BIPA). Poeziile sale, traduse în diverse limbi, au fost premiate și publicate în antologii și reviste literare internaționale.

Volumele sale includ „Libera nos a malo" (2020), *„Nel cuore del silenzio"* (2023) și *„Respect, Marco Nereo Rotelli e 150 poetesse contro la violenza sulle donne"* (2024).

Sabrina De Canio (Italia)

Pane

Vorrei tenere insieme tutti i pezzi
come il raspo fa con gli acini,
e non perdere né gli anni né gli amici,
né gli amanti a lungo amati,
continuare a sentire il profumo
del bucato di mia madre
e del latte a colazione.
Ma questa vita ad ogni morso
è un pane che si sbriciola,
se l'appoggi un attimo
qualcuno che sparecchia
se lo porta via.

Pâine

Aș vrea să țin laolaltă toate frânturile
așa cum ciorchinele își ține boabele,
să nu pierd nici anii, nici prietenii,
nici iubiții îndelung iubiți,
să simt în continuare mirosul
rufelor proaspete spălate de mama
și a laptelui de dimineață.
Dar viața asta la fiecare mușcătură
e o pâine ce se fărâmițează,
și dacă o lași pentru o clipă
cineva ce strânge masa
te lasă fără ea.

Vlora Ademi este diplomat cultural și fondatoare a două festivaluri internaționale în Kosovo: Festivalul Internațional de Poezie REPUBLIKA din Pristina și Festivalul Internațional de Poezie RESPOETICA din Prizren.

Pe lângă alte activități, scrie poezie, care a fost tradusă în engleză, germană, italiană, franceză, arabă și turcă. Colectiile sale poetice ("KATËRDHETË E PAK") au primit premiul I din partea Municipiului Berat, cu Premiul „Vexhi Buharaja", și au fost premiate în Concursul Literar „Ndoc Gjetja" din Lezhë. A participat la diverse festivaluri, iar poeziile ei traduse în engleză au fost publicate în numeroase antologii și reviste literare. Este curator al expoziției de fotografie „My Missing Everyday" a artistului fotografic Fahredin Spahija. Recent, este coautoare a documentarului „The Red Border Between Albanian Arts", realizat în colaborare cu Fundația Kujto.al din Tirana.

Pe lângă rolul de mamă, lucrează ca lider, manager și formator. Călătorește frecvent, cultivându-și, de asemenea, pasiunea pentru fotografie. Lucrează la Ministerul Afacerilor Externe din Kosovo, în funcția de Ofițer pentru Diplomație Externă, continuându-și contribuția în domeniul diplomației și în creșterea conștientizării asupra cauzelor sociale.

Vlora Ademi (Kosovo)

DON'T SURRENDER YOUR SOUL TO ME, PLEASE

Don't surrender your soul to me, please!
I can't contain your breath in these two hands.
Don't surrender your soul, please!
Don't let your regard depend on me.
I don't want to be an ark crammed with relics undigested by age.
Let the autumns come as always, proud of their charm.
Do not disturb the dust of grey desires this season.
They have long grown accustomed to darkness, they may as well be blinded by light.

NU-MI ÎNCRREDINȚA MIE SUFLETUL TĂU, TE ROG

Nu-mi încredința sufletul, te rog!
Nu-ți pot cuprinde răsuflarea în mâinile-astea două.
Nu-ți încredința sufletul, te rog!
Nu lăsa gândul tău să se sprijine pe mine.
Nu vreau să fiu o arcă îndesată cu relicve nedigerate de timp.
Lasă toamnele să vină, ca întotdeauna, mândre de farmecul lor.
Nu tulbura în acest anotimp praful dorințelor cenușii.
S-au obișnuit atât de mult cu întunericul,
încât lumina le-ar putea orbi.

CULTURO
PLATFORMĂ CULTURALĂ
A ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

Bujorul,
la Zilele Horticulturii Bucureștene

Tanța Tănăsescu / Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România

Zilele Horticulturii Bucureştene, eveniment desfăşurat anul acesta între 8 şi 11 mai 2025, în Campusul Agronomie Herăstrău, este un veritabil festival al tradiţiei, culorii şi al naturii, ajuns la cea de-a XXI-a ediţie, aducând împreună pasionaţii de plante şi grădinărit.

Acest festival aduce în prim-plan importanţa horticulturii, fiind prilej de întâlnire fructuoasă între producători, specialişti şi pasionaţi în ale horticulturii, precum şi iubitori de frumos. Publicul poate admira şi achiziţiona produse horticole precum flori, plante ornamentale, arbori şi arbuşti, material săditor, seminţe, fructe şi legume proaspete, dar şi articole pentru grădinărit.

O suită de ateliere interactive organizate pe durata festivalului îţi oferă informaţii preţioase de la cei mai buni specialişti în domeniu despre grădinărit, amenajare spaţii verzi, utilizare plante aromatice şi medicinale, îngrijire plante de interior şi exterior, etc.

Festivalul Zilele Horticulturii Bucureştene se desfăşoară sub simbolul Bujorului, declarat oficial Floare Naţională a României prin Legea 285/22.10.2022, la iniţiativa Facultăţii de Horticultură din Bucureşti, şi este organizat de Facultatea de Horticultură, din cadrul Universităţii de Ştiinţe Agronomice şi Medicină Veterinară din Bucureşti, alături de Societatea Română a Horticultorilor.

Prezentă la acest eveniment în căutarea celor mai frumoşi bujori, expuşi pe durata festivalului, am aflat detalii interesante despre floarea noastră naţională, date pe care le împărtăşesc cu dumneavoastră.

Bujorul se înmulţeşte prin despărţirea tufei, după scuturarea florilor, în grupuri de câte 2-3 rădăcini, de preferat cam o dată la patru ani. În timpul procesului de plantare, rădăcinile nu trebuie deranjate prea mult, iar mugurii trebuie aşezaţi cel puţin 1 cm deasupra solului.

Îngrijirea bujorului presupune udări regulate în perioada de vegetaţie, eliminarea florilor uscate şi fertilizare anuală. Este benefic şi se recomandă pe timpul toamnei să faceţi tăieri ale tufei de bujor, pentru prevenirea bolilor, bujorii putând fi afectaţi de pătarea frunzelor, botrytis sau făinare.

Flori perene, bujorii înfloresc în mod tradiţional în lunile mai şi iunie, în funcţie de specia şi regiunea în care sunt plantaţi. În aprilie şi mai înfloresc cei din regiunile cu climă mai temperată, iar în zonele cu climă mai rece înflorirea este în iunie şi iulie.

Bujorul preferă locurile însorite, însă suportă bine şi amplasamentul la semiumbră. Rezistă atât la temperaturile negative cât si la temperaturi foarte ridicate, cu condiţia ca solul să fie bine drenat deoarece este o specie sensibilă la excesul de apă şi nu îi place stagnarea apei în sol. Este cunoscut pentru florile sale suav parfumate, care dau un aspect regal grădinii spre sfârşitul primăverii. Atenţie, când un bujor nu înfloreşte, cel mai probabil acesta nu are suficientă lumină.

Flori rezistente, bujorii înfloresc anual, având nevoie doar de puţină îngrijire. Există foarte multe specii şi varietăţi de bujori, de la cei altoiţi până la bujorii sălbatici. Bujorii pot trăi şi înflori timp de 70 de ani sau chiar mai mult.

Printre cele mai spectaculoase soiuri de bujori se numără: Callies Memory – cu flori mari, galben-crem, cu nuanţe de roşu închis; Nippon Beauty – cu flori mari şi deseori duble, în alb, roz şi roşu; Patio London – cu flori duble de culoare roz intens şi parfum impresionant; Bowl of Cream – cu flori duble, mari şi parfumate, culoare alb-crem şi centrul uşor gălbui; Brother Chuck – cu flori mari, superbe, de un roz pal, cu aspect plin şi luxuriant, ş.a.

Stresul biologic al plantei poate fi dat de orice schimbare a condiţiilor de mediu care poate reduce sau modifica negativ funcţionarea normală a plantei în procesul său de creştere şi dezvoltare. Răspunsul biologic la stres constă în reducerea sau modificarea funcţionalităţii.

Plantele sunt expuse la diverşi factori ce le impactează sănătatea, putând suferi astfel şi din punct de vedere estetic, cu producţie afectată calitativ şi/sau cantitativ.

Factorii principali de stres pentru bujor sunt excesul apei, temperaturile extreme, nutriţie minerală deficitară, radiaţie solară puternică, atacul patogenilor. Felul cum interacţionează planta cu stresul poate duce la adaptare sau la moartea ei.

În protecţia biologică a sănătăţii plantelor sunt

de preferat biopesticidele deoarece au toxicitate mai redusă, comparativ cu pesticidele tradiționale, biopesticidele de obicei sunt eficiente în cantități mici și afectează în general organismul țintă.

Bujorul își trage numele din cuvântul grecesc Paeon.

În greacă, Paeon, medicul zeilor, l-a vindecat pe Pluto cu un lichid extras din rădăcina unui bujor. Gelos, Asclepius a vrut să-l omoare, dar Zeus l-a transformat pe Paeon într-o floare frumoasă.

Un alt mit spune că nimfa Paeonia, adorată de Apollo, a fost transformată în bujor de Afrodita. Această legendă explică semnificația florii în epoca victoriană.

Bujorii erau cultivați în grădinile chineze încă din 1000 î.Hr. și au ajuns în Japonia în secolul al VIII-lea, devenind o cultură importantă. În Orient, bujorii erau folosiți pentru proprietățile lor medicinale, tratând durerea de cap, astmul și durerile din timpul nașterii. În 1789, bujorii au ajuns în Europa, fiind apreciați pentru frumusețea lor. Bujorul, cunoscut sub numele de „Regele Florilor", este apreciat pentru aspectul său deosebit și parfumul caracteristic. Ocupă un loc de frunte în arta florală și în diverse culturi din întreaga lume.

Această somptuoasă floare a fost de veacuri asociată cu simboluri precum bogăția, norocul și un stil de viață regal. Având o inflorescență luxuriantă, etalând culori vii, bujorul este de asemenea asociat unor conotații râvnite de mulți, bunăoară prosperitatea, onoarea și noblețea. Fiind cultivat în îndepărtata China de două mii de ani, de unde s-a răspândit în Japonia, Europa și continentul american, el este nelipsit în grădinile imperiale, sporind și mai mult alura sa regală.

A avut însă și o întrebuințare medicală, în Antichitate și chiar Evul Mediu, astfel încât chinezii îl utilizau pentru tratarea unor inflamații, a bolilor de ficat etc.

Decorativii bujori simbolizează dragostea, romantismul și o căsnicie fericită. Sunt populari la nunți și reprezintă floarea celei de-a 12-a aniversări a căsătoriei. Legende despre bujor sunt întâlnite în folclorul poporului român, în opere muzicale, poezie, literatură, pictură, ș.a.m.d. Din acest motiv, floarea de bujor este foarte iubită în România, fiind întâlnită în curțile de pe tot cuprinsul țării. Știind acestea, parlamentarii români au declarat bujorul ca fiind floare națională (lege aprobată în Parlamentului României la 26 octombrie 2022).

În tradițiile românești vechi, floarea de bujor era folosită ca doctorie sau în descântece, așa cum ne încredințează Revista **„Familia"**, din data de 03.06.1901: ***„Doftorii de bujor. Când i se va lega limba omului de vre-o boală, să-l afumi cu rădăcină de bujor și i se va deschide limba; cine va purta la dânsul rădăcină, nu-l prind farmecile și ori unde va afumă cu rădăcini sau cu frunze sau cu floare prin casă ori pe om, nu se va mai lipi duh necurat de acea casă și va avea bujor și în grădină. Iar cine va bea semînța lui cu vin dimineața ori de rău va avea în coș se va izbăvi. Iar cine va înghiți de 7 ori câte 7 grăunțe de bujor, dimineața pe nemâncate, foarte bine va vedea și i se va deștepta mintea și va fi isteț. Iar cine va lega sămînța la brațul mâneî drepte, va fi tot sânătos și îi vor lipsi gândurile cele rele; să legi pământ la piciorul stâng la genunchiu, că-i foarte bună de dânsele, iar care curge sânge din nas să bee rădăcină de bujor cu vin, iar care va avea gălbinare, să bee bujor cu vin de multe ori dimineața la sfârșitul lunei."***

Numele florii a devenit chiar izvor de inspirație pentru autorii români, încă din secolul al XIX-lea: A. Russo (**„Studii istorice"**, Bujor Haiducul, 1840), Vasile Alecsandri, balada **„Bujor"** (**„Frunză verde de năgară, Au eşti Bujor în ţară! Bate, pradă, nu omoară, Pe ciocoi îi bagă'n seară, Să dea bani de cheltueală Şi strae de primineală"** , **„Zimbrul",** 14.09.1850), N.D. Popescu, autorul romanului **„Bujor haiducul"**, București, 1870 sau I. Slavici, care publică în serial, în 1876, în ziarul **„Timpul"** nuvela **„La crucea din sat"** (17.03.1876), toți aceștia descriind eroul eponim, purtând numele acestei frumoase flori.

TEHNOLOGIA: O REȚEA INVIZIBILĂ CARE NE LEAGĂ ȘI NE DESPARTE

Trăim într-o epocă a conexiunii permanente, în care tehnologia a devenit extensia naturală a ființei umane. Încă de la primele ore ale dimineții, suntem absorbiți de ecranele care ne notifică, ne alertează, ne oferă răspunsuri sau, dimpotrivă, ne distrag de la realitatea imediată. Lumea modernă nu mai poate fi concepută fără această prezență invizibilă, care ne însoțește neîntrerupt: tehnologia.

În esență, tehnologia a fost creată pentru a ne simplifica viața. Și, într-adevăr, a reușit. Putem comunica într-o clipă cu oameni de pe alt continent, putem afla informații care altădată necesitau zile de căutare, putem lucra, învăța, chiar iubi, fără a părăsi sofaua. Dar, în același timp, această apropiere virtuală a produs o ruptură subtilă și, uneori, ireversibilă, în ceea ce privește relațiile umane și modul în care trăim autentic prezentul.

Noi, oamenii acestor vremuri, nu mai suntem doar ființe biologice; suntem entități hibride, care gândesc în limbaj algoritmic, care își externalizează memoria în ***„cloud"*** și care își măsoară valoarea în ***„like-uri"***. Ne este greu să citim o carte fără a întrerupe lectura pentru un ***„scroll"*** rapid. Ne e greu să fim complet prezenți într-o conversație, fără a arunca, din când în când, o privire spre ecranul telefonului. Tehnologia a comprimat timpul. Ceea ce altădată dura ore sau zile, se întâmplă acum în secunde. Comanda, livrarea, reacția, răspunsul, toate sunt instantanee. Acest ritm, deși eficient, alimentează o cultură a nerăbdării și a consumului rapid, inclusiv în domeniul relațiilor umane. Nu mai avem timp pentru conflicte gestionate lent, pentru conversații lungi, pentru tăceri în care se coace înțelegerea. Vrem totul acum, pe loc, iar ceea ce nu vine repede este deseori abandonat. Această viteză ne seduce, dar ne și epuizează. Răbdarea, odinioară o virtute, este privită astăzi ca un defect. Telefonul mobil a devenit mai mult decât un dispozitiv: este un confident tăcut, o extensie a propriei conștiințe. De câte ori nu simțim un gol atunci când bateria se descarcă sau conexiunea la internet dispare?

Această relație cu tehnologia naște o dilemă fundamentală: suntem noi stăpânii instrumentului sau am devenit sclavii lui? Atunci când algoritmii ne dictează ce să citim, ce muzică să ascultăm sau ce persoane să cunoaștem, libertatea noastră de alegere devine, treptat, o iluzie.

În paradoxul cel mai tulburător al epocii noastre, cu cât suntem mai conectați, cu atât ne simțim mai singuri. În fața ecranului, purtăm măști digitale atent construite, afișând vieți curate, filtre perfecte și emoții regizate. Am învățat să comunicăm la distanță, dar am uitat să ne privim în ochi. Am înlocuit conversațiile lungi cu reacții la mesaje rapide și automate. Astfel, relațiile interumane suferă un proces lent de dezumanizare. Prieteniile se diluează în interacțiuni virtuale superficiale, iar dialogul autentic este adesea înlocuit de monologuri în postări efemere. Ne întâlnim tot mai rar pentru a vorbi față în față, preferând să ne scriem din spatele ecranelor. Cuvintele nu mai au greutatea unei voci calde sau a unei tăceri pline de înțeles. Trăim sub iluzia apropierii, dar deseori dormim singuri cu telefonul pe pernă. Această accelerare a vieții produce o stare difuză de neliniște. Suntem mereu ocupați, mereu conectați, dar adesea cu inima golită de sens. Devenim neliniștiți în preajma tăcerii. Ne verificăm telefonul nu pentru că ne trebuie ceva, ci pentru că ne temem să fim cu adevărat prezenți acolo unde suntem. Tehnologia a înlocuit nu doar distanța, ci și profunzimea. O îmbrățișare, un oftat, o atingere de mână nu pot fi replicate digital. Și totuși, le-am dat uitării, convinși că putem înlocui apropierea cu conectivitatea. Dar trupul și sufletul nu cunosc codul binar. Ele caută prezență, trăire, tăcere împărtășită. Se poate spune că adevărata libertate nu este să fii mereu conectat, ci să poți alege când să te deconectezi.

Totuși, tehnologia rămâne una dintre cele mai mari realizări ale umanității. Ea ne oferă posibilități nebănuite. Important este să o utilizăm cu discernământ, cu echilibru, cu înțelepciune, să regăsim curajul de a ne deconecta din când în când, să ieșim din fluxul constant al informației și să intrăm în tăcerea propriei ființe. Să fim cu adevărat prezenți în viețile celor dragi, nu doar conectați. Să redescoperim bucuria unei conversații reale, a unei plimbări fără telefon sau a unei zile fără notificări, pentru că adevărata provocare a secolului XXI nu este să avem tehnologie, ci să ne păstrăm umanitatea folosind-o.

Violeta Andrei Stoicescu

Cine (mai) muncește, de fapt, când muncește un AI?

Să ne imaginăm un tânăr din dintr-un oraș oarecare din România care lansează un mic magazin online cu tricouri personalizate.

Nu desenează el tricourile, nu scrie descrierile, nu face reclame. Toate sunt generate de AI: designurile vin dintr-un model vizual (Midjourney, DALL•E), textele sunt scrise de un chatbot (ChatGPT), customer service este realizat tot cu ajutorul AI, iar reclamele sunt create cu un generator video automatizat. El doar dă „click” și încasează.

Sigur, din perspectiva impozitului pe profit sau pe cifra de afaceri, nu contează cine muncește, important e că firma încasează. Impozităm firma, nu robotul. Și e corect — parțial. Dar ce nu mai impozităm?

Nu mai impozităm munca umană. Dacă acest tânăr angaja un designer, un copywriter, un specialist în marketing și pe cineva pentru customer service, fiecare dintre aceștia ar fi generat contribuții sociale — la pensii, sănătate, șomaj. În funcție de raportul contractual, ar fi plătit chiar impozit pe profit/cifra de afaceri. Firma, la rândul ei, ar fi suportat costuri cu fiecare angajat. Bani care alimentau bugetul public.

În situația descrisă, pentru aceeași valoare creată, statul încasează doar un eventual impozit pe profit și pe dividende. Un singur flux fiscal în loc de cinci sau mai multe.

Într-un sistem fiscal construit pe ideea că valoarea vine din muncă, iar munca vine de la oameni, ce facem când valoarea vine de la un algoritm?

Ce (nu) mai vedem în spatele unui serviciu livrat de AI

Tânărul din exemplu de mai sus nu e o excepție. E din ce în ce mai des întâlnit profilul antreprenorului care creează valoare fără echipă, fără angajați, fără freelanceri. Doar cu un set de abonamente la platforme AI și ceva viziune de business.

Ce vedem la suprafață e o firmă mică, agilă. Ce nu mai vedem este un lanț întreg de muncă umană care, în trecut, era fiscalizat pas cu pas: contribuții, TVA pe servicii prestate, PFA-uri active, chiar și taxele indirecte rezultate din consum.

Ceea ce reușește AI-ul nu este doar să înlocuiască omul într-o activitate — ci să ascundă munca din evidențele fiscale. Valoarea economică se produce și se monetizează, dar nu mai trece prin aceleași canale fiscale tradiționale.

Sistemul nostru fiscal e construit pe o ecuație simplă: cine muncește, plătește. Mai exact: omul muncește, omul plătește. Dacă e salariat — are contribuții. Dacă e PFA — are contribuții. Dacă are firmă — are impozit și dividende.

Dar ce se întâmplă **când munca nu mai are un autor uman identificabil**, ci doar un operator care dă un prompt?

Putem spune, desigur, că AI-ul este doar o unealtă — cum e un Excel sau o imprimantă. Dar diferența e de magnitudine: **AI-ul nu doar ajută**, ci **creează**. Nu doar **optimizează**, ci **substituie**. Într-un contract de muncă, esența e prestarea personală a muncii. Dar când ***„muncitorul”*** e o rețea neuronală antrenată pe miliarde de parametri, apare întrebarea: ***cine, în sens fiscal, produce valoarea?***

Ce facem cu munca care nu mai e „muncă”?

Dacă valoarea economică poate fi generată fără intervenție umană, avem două opțiuni: ori ignorăm fenomenul și îl tratăm ca un simplu *„tool”*, ori recunoaștem că asistăm la o mutație profundă a conceptului de muncă. Fiscal, social și juridic.

Sistemele actuale de taxare sunt construite pe o axiomă simplă: **munca e o activitate umană, care generează venit și responsabilități**. Dar când munca e înlocuită de AI, iar omul rămâne doar un operator marginal, întrebarea nu e dacă se creează valoare — ci dacă acea valoare mai este taxabilă în același mod.

Dacă o activitate economică produce venit, dar nu implică muncă în sensul clasic al termenului, dispare o componentă esențială a actualului sistem fiscal: **impozitarea muncii și, mai ales, contribuțiile sociale aferente acesteia.** Or, aceste contribuții nu au doar rol bugetar, ci și funcție de **solidaritate socială** — finanțarea sistemelor publice de pensii, sănătate și protecție socială.

De aici rezultă o **asimetrie fiscală**: firmele care adoptă intens soluții de automatizare beneficiază de costuri mai mici nu doar datorită eficienței tehnologice, ci și pentru că în ecuația lor economică lipsesc contribuțiile sociale aferente muncii umane.

Această transformare, deși firească din perspectiva businessului, pune presiune pe un sistem public deja fragil — în special pe cel de pensii, unde raportul dintre contribuabilii activi și beneficiari este în scădere constantă. Dacă automatizarea se extinde fără o regândire a bazei fiscale, riscăm să grăbim o criză latentă: aceea în care tot mai puțini contribuie, iar tot mai mulți așteaptă să primească.

A nu se înțelege că susțin ideea aplicării unei „taxe pe roboți” în sens strict. Din contră, există alte variante, mult mai utile, de luat în calcul, dar discuția despre ele rămâne deschisă, poate pentru altă dată.

Acest text nu este despre taxe. Este despre un sistem legislativ — și mai ales fiscal — care a rămas în urmă față de realitatea economică.

Spun doar că devine clar că se impune **o reconfigurare a modului în care definim contribuția la sistemul public într-o economie în care munca nu mai e, în mod necesar, umană.**

România — între tăcere și oportunitate

În prezent, în legislația românească nu există nicio reglementare privind ***„munca”*** efectuată de sisteme AI sau vreun regim fiscal special aplicabil valorii produse automatizat. Codul Fiscal operează pe paradigma clasică: entități + venit + contribuții = obligații.

Nici măcar Regulamentul AI, care se aplică, parțial, și în România din luna februarie, nu abordează fiscalitatea sau contribuțiile sociale în mod explicit. Nu există concepte precum ***„taxă pe AI”, „contribuții sociale”*** sau ***„valoare generată de AI”***. Singura mențiune referitoare la muncă se regăsește în preambul unde se face trimitere generală la ocuparea forței de muncă, în sensul că Regulamentul stimulează ***„inovația și ocuparea forței de muncă și asigură Uniunii o poziție de lider în adoptarea unei IA de încredere.”***

Dar poate că România ar putea fi chiar un laborator pentru o primă tentativă de reglementare. Nu e nevoie de o lege perfectă, ci de un prim pas: o întrebare pusă în mod oficial, o dezbatere serioasă, poate chiar un pilot legislativ.

În loc de concluzii

AI-ul nu cere salariu, nu are concedii, nu plătește impozit pe venit și nu contribuie la sănătate. Dar creează valoare — multă, din ce în ce mai multă. În tăcere, fără grevă, fără sindicat, fără pauză de cafea.

Și pe măsură ce aceste sisteme devin tot mai capabile, tot mai ieftine și tot mai ușor de folosit, nu pot să nu mă întreb: dacă algoritmii vor munci în locul nostru, dar nu vor plăti taxe, atunci cine va mai susține sistemul de pensii? cine va mai alimenta bugetul de sănătate? și, mai ales: ce va mai însemna ***„muncă” î***n sens fiscal?

Poate că încă nu avem un răspuns clar. Eu, cel puțin, nu am unul. Dar e tot mai clar că nu ne mai putem permite să ignorăm întrebarea. Nu când tot mai multă muncă nu mai are chip. Și cu siguranță nu într-o economie care se schimbă mai repede decât legea.

Av. Ioan-Celestino Dincă

UZPR – Filiala Occident în Italia

Desant al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România

Filiala Occident a Uniunii Ziariştilor Profesionişti din România – invitat de onoare la Festivalul Internaţional „Fortezza Alta in Poesia" şi coorganizator al unui maraton cultural la Roma

Cuvântul, gestul şi emoţia – punţi între Dunăre şi Tibru, între România şi Italia.

La final de aprilie 2025, Italia a vibrat sub semnul artei şi poeziei, găzduind două evenimente remarcabile care au reunit creatori din România, Italia, Albania, Kosovo şi Turcia. Într-un timp în care Europa caută noi punţi de dialog şi sens, aceste întâlniri artistice au demonstrat încă o dată puterea cuvântului şi a gestului de a transcende frontierele şi de a uni sufletele.

Festivalul Internaţional „Fortezza Alta In Poesia" – Dunarobba, Umbria, 25–27 aprilie 2025

România a fost invitat de onoare al ediţiei a II-a a Festivalului, ale cărui lucrări s-au desfăşurat în Avigliano Umbro, într-o fortăreaţă construită în secolul al XV-lea, în mijlocul unui cadru natural mirific, pe colinele Umbriei. Au mai participat artişti din Italia, Turcia, Albania şi Kosovo.

Filiala Occident a Uniunii Ziariştilor Profesionişti din România (UZPR) a fost reprezentată de: Adrian Suciu, Tic Petroşel, Justina Radu, Nicoleta Crăete, Violeta Anciu

Alături de ei, din partea Direcţiei 9, au fost prezenţi: Cristina Barna, Filip Suciu

De asemenea, au participat poeţi şi artişti internaţionali: Muhsine Arda (Turcia), Vlora ZN. Ademi (Kosovo), Primo Shllaku (Albania), Cristin Art Full (România)

A fost o atmosferă incendiară, cu spectacole de muzică şi poezie, dezbateri, recitaluri individuale, dar şi discuţii informale în urma cărora au apărut noi oportunităţi de colaborare artistică internaţională.

Presa locală a consemnat cu entuziasm prezenţa şi prestaţia artiştilor români. Adrian Suciu, preşedintele Filialei Occident a UZPR, a fost desemnat de către organizatori să recomande artişti români pentru ediţiile viitoare ale festivalului.

„Il soffio della metafora dal Danubio al Tevere" – Roma, 27 aprilie 2025

Duminică, 27 aprilie, în Duminica Tomei — sărbătoare care încheie Săptămâna Luminată — Cenaclul de la Roma, coordonat de scriitorul Valeriu Barbu, a organizat, la sediul Federazione Unitaria Italiana Scrittori (FUIS), un eveniment memorabil: ***„Il soffio della metafora dal Danubio al Tevere".***

Sub egida **Uniunii Ziariştilor Profesionişti din România – Filiala Occident**, cu sprijinul Direcţiei 9 şi al Federaţiei pentru Accesibilizarea României, prin cotidianul online Observatorul.ro, întâlnirea de la Roma a fost un maraton cultural dedicat poeziei, muzicii, dansului şi teatrului.

În centrul acestei manifestaţii culturale s-au aflat: **Valeriu Barbu**, preşedinte al Cenaclului de la Roma; **Adrian Suciu**, preşedinte al UZPR – Filiala Occident

Au performat: ***Cristina Barna, Vasile Juverdeanu, Violeta Anciu, Roxana Lazăr, Nicoleta Crăete, Mihaela Iacob, Filip Suciu, Lăcrămioara Niţă, Daniela Mihăeş, Elena Agapi, Tatiana Ciobanu, Dany Deep Domenico, Tic Petroşel, Adriano Camerini, Cinzia Baldazzi, Margherita Parelli.***

Concertul-maraton liric susţinut de **Tic Petroşel** şi intervenţiile poetice coordonate de **Valeriu Barbu şi Adrian Suciu** au imprimat întregului spectacol un ritm viu, autentic, în care emoţia s-a transmis firesc de pe scenă în sufletul spectatorilor.

Atmosfera a fost una de comuniune sinceră: gesturile, privirile, schimbul de cărţi şi pâinea împărţită de mâinile gazdelor au închegat o adevărată liturghie laică a emoţiei colective. Publicul, divers şi cald, a fost nu doar spectator, ci parte activă dintr-o experienţă care a depăşit barierele limbii, ale geografiei sau ale timpului.

Concluzie

Aceste două evenimente – în Umbria şi la Roma – au dovedit că poezia este un limbaj universal, capabil să adune sub acelaşi acoperiş sensibilităţi, limbi şi tradiţii diferite, într-un gest comun de celebrare a umanităţii.

În vremuri de schimbare şi nesiguranţă, arta şi cuvântul rămân busola care ne arată drumul spre lumină. De pe malurile Dunării până în inima Italiei, artiştii dovedesc că Europa adevărată se ţese din metafore, emoţii şi gesturi de frumuseţe împărtăşită.

Centro Cultural La Tierra Tracia - Asociación Romanati, Diaspora 9, CultuRo Festival parteneri de eveniment.

A consemnat, Justina Radu

ȘTIRI DIN SPANIA

Consemnează: Violeta Andrei Stoicescu

România revine la Târgul de Carte de la Madrid 2025!

România participă la **Târgul de Carte de la Madrid** cu un amplu program de evenimente literare organizat de Institutul Cultural Român, prin Centrul Național al Cărții și Institutul Cultural Român de la Madrid, cu sprijinul Ambasadei României în Regatul Spaniei.

Sub motto-ul «Spații reale. Spații imaginare», această participare reflectă angajamentul României față de promovarea dialogului cultural și literar în cadrul târgului.

Vizitatorii vor avea ocazia să se bucure de lansări de carte, întâlniri cu autori, sesiuni de autografe și alte activități care evidențiază bogăția și diversitatea literaturii române contemporane.

Stand 386 – 27 C, Zona Internațională, Parcul Retiro, Madrid
30 mai – 15 iunie

Vă așteptăm să descoperiți cum literatura poate uni culturi. Participarea României din acest an reflectă diversitatea culturală și experiența de a trăi în spații umane diferite, în armonie cu tema ediției.

Ambasada României în Regatul Spaniei

A 15-a ediție a Ciclului de Filme Românești la Madrid

- Muestra de Cine Rumano 2025 -

Pe 11 mai, la Cineteca Madrid, a fost inaugurată Muestra de Cine Rumano 2025 – un regal de film românesc contemporan, organizat de Institutul Cultural Român de la Madrid sub patronajul Ambasadei României în Regatul Spaniei.

Deschiderea a avut loc cu proiecția filmului Things We Said Today, în prezența regizorului Andrei Ujică, o legendă a documentarului european.

Vă așteptăm în fiecare weekend, până pe 14 iunie, cu filme românești de calitate – de la povești puternice și premiate la Cannes, până la documentare captivante (NASTY) sau animații pentru întreaga familie (The Island).

Programul complet pe: www.cinetecamadrid.com/ciclo/muestra-de-cine-rumano-2025

Cultura română prinde viață pe marele ecran – vă așteptăm la Cineteca Madrid!

Ambasada României în Regatul Spaniei

Ziua Mondială a Libertății Presei

3 mai 2025

La mulți ani, Presă Liberă!

Astăzi, 3 mai, nu este o zi oarecare. Este ziua în care omenirea – cea cu conștiință, cu verticalitate, cu memorie – își pleacă fruntea, în semn de recunoștință și solemnitate, în fața libertății presei. Nu vorbim despre o simplă sărbătoare a unei bresle, ci despre celebrarea uneia dintre cele mai nobile forme de curaj: aceea de a spune adevărul, cu orice preț.

Libertatea este o condiție. O respirație. Un drept, dar și o datorie. Este lumina care străpunge întunericul manipulării, este vocea celor care nu au glas, este oglinda lucidă a unei societăți ce îndrăznește să se privească în față.

Astăzi, mai mult ca oricând, îmi plec fruntea în fața tuturor celor care au suferit, au fost reduși la tăcere sau au plătit cu viața pentru cuvântul rostit cu demnitate. Pentru ei, dar și pentru cei care încă mai cred în forța transformatoare a adevărului. O presă liberă este coloana vertebrală a democrației. Unde aceasta este sugrumată, minciuna devine normă, iar omul – prizonier al ignoranței. Nu există libertate fără adevăr, nu există progres fără informare corectă, nu există solidaritate fără empatie. Și toate acestea încep cu jurnalismul onest.

Nu de puține ori, istoria s-a schimbat datorită unui articol. O anchetă. O imagine. Un titlu. Acolo unde dreptatea părea imposibilă, jurnalismul a devenit scânteia care a reaprins speranța.

Astăzi, într-o lume asaltată de dezinformare, de algoritmi și de tăceri cumpărate, jurnalistul autentic este mai necesar ca oricând. El nu este doar cronicarul clipei, ci păstrătorul memoriei colective, garantul libertății și cel care veghează – neobosit – la poarta cetății.

Din toată inima, cu toată responsabilitatea și pasiunea cu care îmi fac meseria, închin acest laudațio colegilor mei din întreaga lume. Jurnaliștilor din redacții, de pe front, de pe teren, din exil sau din închisoare. Celor care nu renunță. Care scriu, investighează, întreabă, documentează, asumă.

La mulți ani, Presă Liberă!

Fără tine, lumea ar fi mai întunecată, mai tăcută, mai nedreaptă!

Justina Radu,
Federația pentru Accesibilizarea României - FAR

ȘTIRI DIN SPANIA

Consemnează: Violeta Andrei Stoicescu

Forțele armate, reprezintă instituția care inspiră cea mai mare încredere spaniolilor, în timp ce guvernul și partidele politice ocupă ultimele locuri în acest clasament

Foto: Militari ai forțelor armate spaniole participând la lucrările de curățenie după trecerea furtunii DANA./ EP/IGN/MDE

Forțele armate reprezintă instituția care inspiră cea mai mare încredere în rândul cetățenilor și, de fapt, este singura care obține o evaluare pozitivă dintre toate instituțiile evaluate. Guvernul, sindicatele și partidele politice, în schimb, sunt cele care inspiră cea mai mare neîncredere, cu note sub 4, potrivit ultimului sondaj al Centrului de Cercetări Sociologice (CIS) privind calitatea democrației.

Nota medie acordată de cetățeni forțelor armate în acest sondaj este de 6,8, la mare distanță de următoarea instituție cea mai apreciată, și anume instanțele judecătorești, cu 4,76. Pe locul al treilea, cetățenii au încredere în guvernul regional, care obține o notă medie de 4,7. Urmează Tribunalul Constituțional (4,27),organizațiile patronale (4,24), mass-media (4,1) și Parlamentul național (4,05).

Forțele armate au avut întotdeauna o foarte bună imagine în rândul cetățenilor. Activitatea militarilor în urma furtunii DANA, de exemplu, a fost una dintre cele mai apreciate după inundațiile din Valencia.

Șapte din zece spanioli și-au redus cheltuielile sau intenționează să o facă din cauza creșterii costului de trai

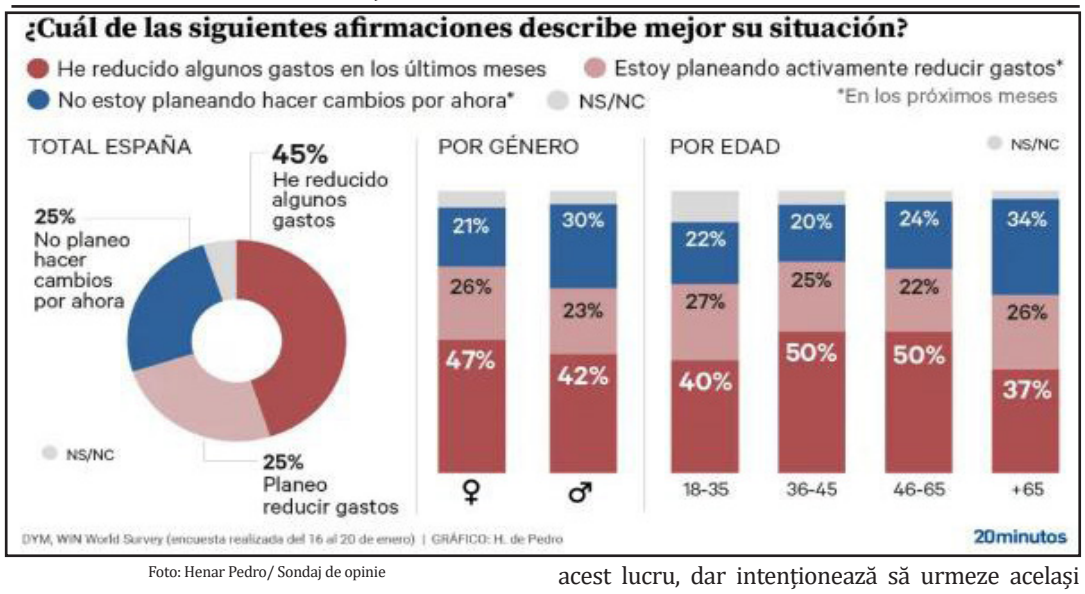

Foto: Henar Pedro/ Sondaj de opinie

Creșterea costului de trai i-a obligat pe mulți să strângă cureaua. Potrivit unui sondaj realizat de Institutul DYM pentru ziarul ***„20 minutos”,*** șapte din zece spanioli și-au redus cheltuielile sau intenționează să o facă în următoarele luni, ca urmare a creșterii prețurilor. Angajații cu jumătate de normă, persoanele de vârstă mijlocie și femeile sunt categoriile cele mai afectate, în timp ce pensionarii și studenții spun că nu simt atât de mult această creștere.

În proporție de 45%, respondenții afirmă că au redus unele cheltuieli în ultimele luni pentru a încerca să compenseze creșterea costului ridicat de trai. La aceștia se adaugă 25% care încă nu au făcut acest lucru, dar intenționează să urmeze același exemplu în perioada următoare. Cu toate acestea, este aceeași proporție ca și cea a celor care nu intenționează să-și schimbe obiceiurile de consum.

Potrivit sondajului, impactul creșterii costului vieții nu este același pentru toate grupele de vârstă. Persoanele intervievate cu vârste cuprinse între 36 și 45 de ani sunt cele care au redus sau intenționează să-și reducă din cheltuieli ca urmare a creșterii prețurilor. 50% au luat deja această decizie, iar 25% se gândesc să o facă în curând. Aceste procente sunt foarte similare cu cele observate în grupa de vârstă 46-50 de ani, în care jumătate dintre respondenți și-au strâns deja cureaua, iar 22% cred că o vor face în lunile următoare.

Turiștii optează tot mai mult pentru biciclete ca mijloc de transport în orașele spaniole: „Astfel pot vizita multe lucruri în doar câteva ore”

Foto: Un grupo de turistas se prepara para hacer su ruta en bici en Madrid./ Ana Ayuso

Din ce în ce mai mulți turiști aleg bicicleta ca mijloc de transport pentru a vizita orașele spaniole. Pentru Daniel Ouro, directorul companiei Madrid Bike Tours & Rentals, creșterea cererii „este constantă”. “Am avut întotdeauna foarte mulți clienți și în fiecare an numărul acestora crește cu aproximativ 10-15%. Este o nebunie„, spune proprietarul primei firme din Madrid care a oferit biciclete electrice.

Angajatorii de personal domestic sunt obligați să evalueze riscurile profesionale din locuința lor în termen de șase luni pe un site oficial

Foto: Ministrul Muncii, Yolanda Díaz alaturi de ministrul Egalității, AnaRedondo, la prezentare/ EFE

Angajatorii celor 500.000 de menajere din Spania (dintre care 350.000 sunt afiliate, iar restul nu au contract) au termen până la 14 noiembrie 2025 pentru a efectua evaluarea riscurilor profesionale la domiciliu, după ce miercuri a fost lansata o platforma oficiala, online și gratuita, **„Prevención 10”**, care permite efectuarea acestei proceduri obligatorii și pentru serviciile domestice.

Vice președinta și ministrul Muncii, Yolanda Díaz, în prezența ministrului pentru Egalitate, Ana Redondo, și a reprezentanților sindicatelor, precum și a asociațiilor de angajate in domeniul casnic, a fost însărcinată să prezinte noua platforma online care face din Spania ***„singura țară din lume care recunoaște și formalizează dreptul la siguranță și sănătate la locul de muncă pentru angajatele din domeniul casnic”.***

Sursa: www.20minutos.es

DIZOLVAREA PARLAMENTULUI ȘI DECLANȘAREA DE ALEGERI ANTICIPATE CONSTITUIE O SANCȚIUNE?

Titi SULTAN,
Specialist in drept constituțional și parlamentar

Dizolvarea Parlamentului este o situație de excepție și reprezintă fie o sancțiune la adresa legislativului în situații limită de încălcare a prevederilor constituționale și de blocaj al activității instituțiilor statului, fie, de cele mai multe ori, o manevră prin care puterea parlamentară dorește o recâștigare a încrederii cetățenilor și o prelungire a perioadei de guvernare. De altfel, această a doua situație este utilizată cel mai des de către unele state cu democrație consolidată, având în vedere că, la un moment dat, găsindu-se în impas, recurg la această opțiune politică.

Dizolvarea Parlamentului trebuie însă analizată în strânsă relație cu posibilitatea declanșării unor alegeri anticipate, iar aceste alegeri nu pot fi organizate decât dacă se dizolvă Parlamentul. Or, alegerile anticipate reprezintă modalitatea prin care partidul (sau coaliția) care are majoritatea parlamentară dorește la un moment dat fie o prelungire a mandatului, fie o consolidare a încrederii de care se bucură între alegători. Așa cum este reglementată procedura dizolvării Parlamentului în România, ea nu este nicidecum o sancțiune la adresa legislativului. În alte state precum Austria, dizolvarea Parlamentului poate veni ca o sancțiune pe fondul ivirii unui conflict între Parlament și Președinte, conflict din care Președintele iese invingător în fața electoratului. Este situația suspendării de către Parlament a Președintelui și, în urma organizării referendumului pentru demiterea Președintelui, acesta este reconfirmat în funcție de către electorat. În această situație, Parlamentul este dizolvat deoarece el nu mai reprezintă voința alegătorilor. În România, neexistând această posibilitate, ci doar dizolvarea Parlamentului în condițiile dispozițiilor art.89 din Constituție, este aproape imposibil de realizat o dizolvare a forului legislativ. În România, atribuția de dizolvare a Parlamentului revine exclusiv șefului statului însă în anumite condiții și conform unor proceduri speciale. Parlamentul nu se poate autodizolva. Pentru dizolvarea Parlamentului este nevoie de colaborarea și cooperarea ambelor instituțiil reprezentative ale statului - Parlamentul și Președintele. Măsura dizolvării Parlamentului se dispune într-o situație prevăzută expres în textul constituțional. Ea trebuie să fie rezultatul eșecului formării Guvernului.

Astfel, dacă Parlamentul nu acordă votul său de încredere pentru formarea Guvernului, de cel puțin două ori în termen de 60 de zile de la prima solicitare, Președintele României poate să dizolve Parlamentul, după consultarea președinților celor două Camere și a liderilor grupurilor parlamentare. Observăm mai întâi că dizolvarea Parlamentului este o posibilitate pe care o are Președintele și nicidecum o obligație. Dacă el nu dorește să recurgă la această modalitate o poate face. În România a fost lansată de trei ori ideea organizării de alegeri anticipate. Prima dată, în anul 2003, motivată de dorința Guvernului de atunci de a-și prelungi activitatea încă 4 ani până la momentul aderării României la Uniunea Europeană apoi în anul 2005, generată de dorința partidelor care au format noul Guvern de a-și consolida poziția de majoritate parlamentară.

O a treia situație în care România a fost foarte aproape de organizarea alegerilor anticipate, a constituit-o criza politică din anul 2021 care a început la 1 septembrie 2021 între USR PLUS și PNL (membrii ai Guvernului de coaliție al Cabinetului Cîțu împreună cu UDMR), după ce reprezentanții USR PLUS au boicotat ședința de Guvern deoarece nu erau de acord cu modul de adoptare a

programului **„ Anghel Saligny “**. În aceeași zi, premierul Florin Cîtu îl demite pe ministrul USR al Justiției, Stelian Ion, după ce acesta a refuzat aprobarea programului. Pe 6 septembrie 2021 coaliția de guvernare s-a rupt, copreședinții USR, Dan Barna și Dacian Cioloș, au anunțat că toți miniștrii se vor retrage din cabinet pe 7 septembrie. In aceeași zi, Florin Cîțu remaniază toți secretarii de stat, prefecții și subprefecții puși de USR PLUS. După ce la data de 5 octombrie 2021 Guvernul Cîțu este demis prin moțiune de cenzură. Ulterior, pe 11 octombrie 2021, Președintele Klaus Johannis a convocat consultări cu toate partidele politice reprezentate în Parlament, în urma cărora Președintele USR Dacian Cioloș este nominalizat de Johannis să formeze un nou Guvern.

Potrivit dispozițiilor art.103 alin.2) din Constituție, ***„Candidatul pentru funcția de prim-ministru va cere, în termen de 10 zile de la desemnare, votul de încredere al Parlamentului asupra programului și a întregii liste a Guvernului”*** iar alin.3) al art.103 din Constituție dispune că ***„ Programul și lista Guvernului se dezbat de Camera Deputaților și de Senat, în ședință comună. Parlamentul acordă încredere Guvernului cu votul majorității deputaților și senatorilor “.***

Având în vedere aceste dispoziții, la data de 20 octombrie 2021, în urma ședinței care a reunit cele a două Camere. Propunerea de investire a lui Dacian Cioloș și a Cabinetului său a picat cu 88 de voturi pentru, 184 împotrivă și 0 abțineri. Apoi, pe 21 octombrie 2021, Președintele Klaus Johannis l-a desemnat pe Nicolae Ciucă să formeze noul Guvern, dar, acesta din urmă, nereușind să obțină sprijinul majorității parlamentare, și-a depus mandatul de premier desemnat. Având în vedere dispozițiile constituționale ale art. 89 alin.1) din Constituție potrivit cărora ***„După consultarea președinților celor două Camere și a liderilor grupurilor parlamentare, Președintele României poate să dizolve Parlamentul dacă acesta nu a acordat votul de încredere pentru formarea Guvernului în termen de 60 de zile de la prima solicitare și numai după respingerea a cel puțin două solicitări de învestitură “.*** Creându-se o situație de instabilitate politică (generată și de împrejurarea că se strângeau semnături pentru inițierea procedurii de suspendare și ulterior de demitere a Președintelui României), Klaus Johannis a decis aducerea PSD la guvernare, formându-se coaliția PSD- PNL- UDMR, ceea ce a dus la sfârșitul crizei politice prin învestirea de către Parlament cu 318 voturi pentru a Guvernului Ciucă.

O situație aparte o constituie exercitarea în mod discreționar a atribuțiilor Președintelui României în privința desemnării candidatului la funcția de prim-ministru (împiedicând formarea unui Guvern cu scopul de a dizolva Parlamentul și de a ajunge la alegeri anticipate), prin încălcarea, in mod direct sau indirect, a următoarelor principiile sau dispoziții constituționale:

- principiul colaborării loiale între instituțiile publice, derivat din art.1 alin.4) din Constituție;

- obligația constituțională de a veghea la respectarea Constituției și la buna funcționare a autorităților publice, înscrisă în art.80 alin.2) din Constituție teza I;

- obligația constituțională de a exercita funcția de a exercita funcția de mediere între puterile statului, înscrisă în art.80 alin.2) din Constituție teza a II-a.

Prin acest demers, Președintele României ar nesocoti și ar deturna de la scopul prevăzut de legiuitorul constituant dispozițiile imperative consacrate în art.103 alin.1) din Constituție încălcând (sau nesocotind) voința majorității parlamentare. Respingând propunerea de premier formulată de o majoritate parlamentară, Președintele României va declanșa un conflict juridic de natură Constituțională, împiedicând formarea unui Guvern, cu scopul declarat de a dizolva Parlamentul și de a ajunge la alegeri anticipate. Or, art.89 alin.1) din Constituție prevede dizolvarea Parlamentului ca mijloc de rezolvare a crizei guvernamentale, nerezolvată de către Parlament ca urmare a faptului că nu acordă votul de încredere unui Guvern, după două încercări eșuate și împlinirea unui termen de 60 de zile, scopul fiind alegerea unui nou Parlament care să poată rezolva criza. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale ***„Candidatul desemnat de Președinte la funcția de prim-ministru nu reprezintă alegerea exclusivă a Președintelui, ci reprezintă rezultatul unor consultări și/sau negocieri dintre acesta și partidul politic care are majoritatea absolută în Parlament sau a celor parlamentare, dacă nu există o atare majoritate (Decizia CCR nr.875 din 19 decembrie 2018) “.***

Ca urmare, în cadrul procedurii reglementate de art. 103 alin.1) din Constituție ***, ,nu s e p oate ignora nici rezultatul electoral al competitorilor electorali, dar nici finalitatea procedurii, respectiv desemnarea unui candidat care să poată asigura coagularea unei majorități parlamentare în vederea obținerii votului de încredere. De aceea, Președintele României, neputând avea rol de decident în această procedură, ci de arbitru și mediator între forțele politice, are doar competența de a desemna drept candidat pe reprezentantul propus de alianța politică sau partidul politic care deține majoritatea absolută a mandatelor parlamentare sau, în cazul în care nu există o asemenea majoritate, pe reprezentantul propus de alianța politică sau partidul politic care deține majoritatea absolută a mandatelor parlamentare sau, în cazul în care nu există o asemenea majoritate, pe reprezentantul propus de alianța politică sau partidul politic care poate asigura susținerea parlamentară necesară obținerii votului de încredere al Parlamentului (Decizia CCR nr.80 din 16 februarie 2014)”.***

Altfel fiind, consultarea partidelor politice de către Președintele României, în vederea desemnării candidatului la funcția de prim-ministru, nu este un act formal, ci trebuie să fie realizată în mod sincer și responsabil, astfel încât față de persoana desemnată de Președinte în urma consultării să se formeze convingerea că va reuși să obțină susținerea majorității parlamentarilor, așadar, votul de încredere pentru noul Guvern.

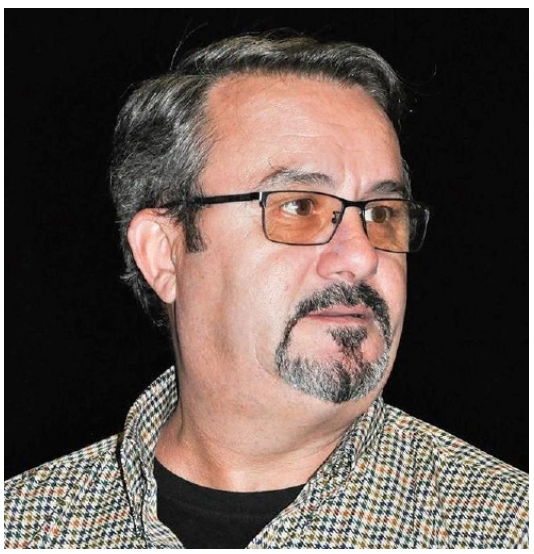
În concluzie, desemnarea unui candidat la funcția de prim-ministru cu scopul de a provoca o criză politică de natură să conducă la alegeri anticipate, implicând, ca etapă intermediară, dizolvarea Parlamentului, determină ca ceea ce constituie, în mod obișnuit, efectul unor încercări nereușite de a forma un nou Guvern, să se transforme într-un scop declarat, urmărit și asumat de autorități publice de rang constituțional. Or, o asemenea conduită contravine în mod flagrant spiritului Constituției și loialității constituționale.

DE VORBĂ CU MIHAI EMINESCU

-interviu imaginar-

Nicolaie DINCĂ

Cred că ne aflam într-un salon sobru, cu pereți acoperiți de rafturi tixite cu cărți vechi. Fereastra salonului era deschisă spre o lume ciudată, tot mai prăfuită și mai grăbită. Domnul Eminescu, așezat într-un bătrân fotoliu de piele, privea în gol de parcă avea toată viața lumii în ochi iar el o vedea pe toată, în splendida ei goliciune. Iar ochii săi parcă vedeau mult mai departe decât limitele prezentului.

REPORTER: Domnule Eminescu, dacă ați arunca acum o privire asupra clasei politice de astăzi, cum ați caracteriza-o?

EMINESCU: ***„Noi nu mai avem oameni politici, ci politicieni de profesie. Sunt niște figuri stranii, fără convingeri și fără caracter, care trăiesc din politică precum parazitul din sângele gazdei. Aceștia nu cunosc suferința poporului, ci numai lingușirea și vânzarea.”*** (Timpul,1880)

REPORTER: Vedeți vreo continuitate sau vreo legătură între metehnele societății noastre de altădată și cele din zilele noastre?

EMINESCU: ***„România este o țară unde meritul adevărat e prigonit, iar incompetența este ridicată la rang de virtute, atâta timp cât slujește interesului de partid. Se promovează nu cine știe, ci cine poate sluji.”*** (Timpul, 1879)

REPORTER: Se vorbește mult despre „democrație”. Ce înseamnă, din punctul dumneavoastră de vedere, o guvernare democratică?

EMINESCU: ***„Adevărata democrație nu stă în alegerea celor mulți, ci în alegerea celor mai buni. Poporul trebuie să fie condus de elite morale și intelectuale, nu de aventurieri politici care își vând conștiința la mezat.”*** (Timpul, 1881)

REPORTER: Ce părere aveți despre cultura contemporană, tot mai superficială, mai vulgară, parcă ruptă de rădăcini și amestecată cu buruieni?

EMINESCU: ***„Cultura noastră e în pericol când devine spectacol de bâlci. Limba se vulgarizează, arta se înstrăinează, iar literatura devine marfă ieftină. Ne îndepărtăm de esență, de adâncul sufletului românesc, și în loc punem stridență, formă fără fond.”*** (Curierul de Iași, 1876)

REPORTER: Există vreo responsabilitate în acest sens, vreo vină, care să revină presei?

EMINESCU: ***„Presa este astăzi, în multe cazuri, o unealtă de manipulare, nu de luminare. Ziarele se tipăresc nu pentru adevăr, ci pentru interes. Eu cred că presa trebuie să fie oglindă a realității și sabie împotriva minciunii, nu trompetă a celor puternici.”*** (Timpul,1881)

REPORTER: Privind cu ochii minții, constatăm astăzi că viitorul pare învăluit în incertitudine, iar speranțele oamenilor au devenit pe zi ce trece tot mai firave. În aceste condiții, după părerea dumneavoastră, cum mai poate renaște națiunea noastră?

EMINESCU: ***„Numai prin muncă cinstită, prin respectul față de lege și tradiție. Trebuie să încetăm a ne mai închina la idoli străini și să ne întoarcem către noi înșine. Națiunea trăiește nu prin bogății, ci prin spirit.”*** (Timpul, 1882)

REPORTER: Ne apropiem de final și v-aș întreba – dacă ați putea adresa o vorbă, un sfat tinerilor de azi, ce anume le-ați spune?

EMINESCU: ***„Dragii mei, să nu uitați că sunteți români. Nu vă rușinați de limba voastră, de istoria voastră, de strămoșii voștri. Să nu vă fie rușine să gândiți cu mintea voastră. Feriți-vă de superficialitate, de gândirea la modă, de mulțime. Căutați adevărul, și veți găsi libertatea!”***

REPORTER: Domnule Eminescu, vă mulțumesc!

EMINESCU: „Și eu vă mulțumesc... dar nădăjduiesc că tot ceea ce v-am spus nu vor fi doar cuvinte frumoase, ci începuturi de cugetare. Căci gândul e începutul faptei...”

Și pe urmă m-am trezit brusc și nu am mai putut să adorm la loc. M-am tot gândit cum spusele Împăratului Culturii Române se potrivesc foarte bine și stării de lucruri din zilele noastre, la fel ca în vremea în care le-a scris. În afară de explicația că o asemeenea potrivire este apanajul geniilor nu am mai găsit alt răspuns.

„Trăiască Nația!”

www.dvlogistica.com
643 063 263

DV® Logistica

COLETE LA DOMICILIU

FĂRĂ TAXE SUPLIMENTARE

SPANIA - ROMÂNIA
ȘI RETUR

Tel. Spania
(0034) 643 063 263
(0034) 642 882 812
(0034) 642 882 805

infodvlogistica@gmail.com
facebook.com/dvlogistica
www.dvlogistica.com

Tel. România
(004) 0770 691 632
(004) 0778 354 838